NIJZ Nacionalni inštitut za javno zdravje

SPREMLJANJE POŠKODB IN ZASTRUPITEV v SPLOŠNI IN SPECIALISTIČNI ZDRAVSTVENI DEJAVNOSTI (SZBO_POZA)

Definicije in metodološka navodila za sprejem podatkov o zunajbolnišničnih obravnavah poškodb in zastrupitev v splošni in specialistični zunajbolnišnični zdravstveni dejavnosti (SZBO_POZA), v 1.7

Ljubljana, november 2026

Spremljanje sprememb

Datum	Verzija	Opis spremembe	Avtor spremembe
November 2019 – september 2021	1.0	Nacionalna uvedba spremljanja vsebinskega področja SZBO_POZA. Spremembe narejene po pilotni izvedbi na izbranih izvajalcih. Podatki o poškodbah in zastrupitvah so opisani v samostojnih metodoloških navodilih MN SZBO_POZA. Dopolnjena tabela 1: SZBO_POZA 3 - specialistika Dopolnitev navodila pri podatku 8. Osvežen šifrant VZD, VZS, Vrste listin.	Delovna skupina SZBO_POZA
Avgust 2022	1.0	Sprejem podatkov za leto 2023 Dopolnjena tabela sprožilcev: na specialistiki vključeni VZD vključno do VZD 253. Manjši popravki glede razumevanja vsebine v poglavju Definicije konceptov.	Delovna skupina SZBO_POZA
December 2022	1.1	Nova 11 verzija avstralske modifikacije Mednarodne klasifikacije bolezni in sorodnih zdravstvenih problemov za statistične namene s pripadajočim šifrantom oz. MKB-10-AM, verzija 11 (v veljavi od 1.1.2023) pri podatkih 26, 27 in 28. Nova verzija šifranta držav sveta in drugih ozemelj (19, 21).	Delovna skupina SZBO_POZA
Marec 2023	1.2	Dopolnjena definicija stika. Spremenjena tabela sprožilcev pri POZA2. Nova verzija šifranta VZD (11). Dopolnjeno navodilo in obveznost pri podatku Razlog obravnave (12). Dopolnjeno dodatno pojasnilo za kasne posledice po poškodbi pri podatku Diagnoza (26). Dopolnjeno navodilo za kronične kasne posledice po poškodbi pri podatku Kronična bolezen, diagnoza (28). Spremenjeno navodilo pri podatku Izdane listine (30), sedaj je dovoljena tudi vrednost 10. Dopolnjeno navodilo pri podatku Datum nastanka poškodbe ali zastrupitve (35).	Delovna skupina SZBO_POZA
Julij 2023	1.3	Sprememba Tabela 1 (sprožici): Pripisana pripomba 1. Dodatno pojasnilo razvrstitve primerov poškodb in zastrupitev. Spremenjeno navodilo pri podatku 12 Razlog obravnave. Dopolnjeno navodilo pri podatku 35 Datum nastanka poškodbe in zastrupitve. Priloga 2: spremenjena obveznost pri podatku 35 Datum nastanka poškodbe in zastrupitve.	Delovna skupina SZBO_POZA
November 2023	1.4	Sprejem podatkov za leto 2024 - Dopolnitev glede nosilca stika v poglavju Namen dokumenta in omejitve. - Spremenjena dinamika poročanja (četrtletno). - Spremenjena tabela sprožilcev, zamejitev VZD šifer na 1. nivoju pri SZBO_POZA_2-primar. - Dopisana izjema pri poročanju zapisov poškodb in zastrupitev po shemi POZA.xsd v ADM, če je nosilka stika DMS oz. pri naslednjih VZS storitvah 2032 Kratek obisk pri DMS, 2042 Obravnava v timu, 2043 Kontrola dejavnikov tveganja, 2840 Obravnava v timu na daljavo, 2842 Kratek	Delovna skupina SZBO_POZA

		obisk pri DMS na daljavo, 2846 Kontrola dejavnikov tveganja s svetovanjem na daljavo - DMS. - Dopisana opomba pri tabeli 1 pri diagnozi, poročanje diagnoz poškodb in zastrupitev po shemi POZA.xsd ne glede na vpisano mesto pri podatku Diagnoza (1 do 5). - Dopolnjena definicija nosilca stika in pojasnilo pri diagnozi v poglavju Definicije konceptov. - Dodana povezava na šifrant zdravstvenih storitev v poglavju Definicije konceptov. - Spremenjena ubeseditev definicije in navodila pri podatku Število zapisov. - Spremenjen naziv definicija in navodilo pri podatku ID stika (prej ID obravnave – skladno s tem se beleženje podatkov nanaša na stik pacienta z nosilcem stika). - Sprememba šifranta pri podatku Tip plačnika za večinski del stroškov (podatek 14) - Dopisano navodilo pri podatku Obična običajnega prebivališča (20) glede neznane občine. - Dopisano dodatno navodilo pri podatku 26 Diagnoza. - Sprememba navodila pri podatku Datum nastanka poškodbe ali zastrupitve (podatek 35) in spremenjena obveznost POZA3. - Dopolnitev navodila za uporabo pri podatku Ura nastanka poškodbe ali zastrupitve (podatek 36). - Spremenjena obveznost pri podatku 35 – POZA3 v Prilogi 2. - Dodana priloga 6.	
November 2024	1.5	Sprejem podatkov za leto 2025 Maksimalen delež napak v paketu: s 1.1.2025 se ne tolerira nobenih napak v paketih SZBO_POZA, prej 1% napak V metodoloških navodilih so nastale mnoge spremembe zaradi težnje po enotnem razumevanju definicij in navodil pri podatkih, s poudarkom, da se sama vsebina zaradi tega ne spremeni. Dopolnitev sprožilcev v Tabeli 1: V SZBO_POZA_1-urgentni primeri (urgenca) se poročajo tudi stiki v okviru VZD 438 Urgentna medicina v zobozdravstveni dejavnosti. Definicije konceptov: - Nosilec stika - Stik. Podatki: - 8. ID stika – navodilo in dodano dodatno pojasnilo - 11. VZD – dodano besedilo o zasebnikih pri navodilu - 12. Razlog obravnave - preoblikovano navodilo - 15. EMŠO – dopisano pojasnilo o nadomestnem EMŠO s primerom - 19 in 21. Država stalnega bivališča in Državljanstvo – Sprememba v angleškem nazivu pri eni izmed držav v šifrantu ISO 3166. Pri šifrantu držav pri podatku Država stalnega prebivališča in podatku Državljanstvo (podatka 19 in 21) ni sprememb. - 24. Ura prihoda - se izpolni tudi za VZD 438. - 25. Nosilec stika – dodatno pojasnilo - 27. Zunanji vzrok poškodbe in zastrupitve: dopisani ključni pojmi za enotno razumevanje navodil - 28. Kronična bolezen, diagnoza – dodatni pripis o kronični bolezni	Delovna skupina SZBO_POZA

		- 29. Vrste zdravstvenih storitev - dopolnitev navodil ter dodano dodatno pojasnilo - 42 Opis dogodka, ki je privedel do poškodbe ali zastrupitve – dopolnitev dodatnega pojasnila. Kontrole: - 25. Nosilec stika – dodana kontrola Nosilec stika po vsebinskih področjih.	
Oktober 2025	1.6	Sprejem podatkov za leto 2026 – Dodatno pojasnilo za poročanje 5-mestnih kod diagnoze pri podatku 26 Diagnoza in 28 Kronična bolezen, diagnoza. – Dopolnjena dodatna pojasnila pri podatku 26 Diagnoza. – Dopolnjena navodila in dodana dodatna pojasnila pri podatku 27 Zunanji vzrok. – Dodana dodatna pojasnila pri podatku 28 Kronična bolezen, diagnoza. – Dopolnjena navodila pri podatkih 37 Zdravljenje in napotitev, 38 Kraj dogodka poškodbe ali zastrupitve, 39 Aktivnost v času nastanka poškodbe ali zastrupitve, 40 Predmet/snov, ki je povzročil/a dogodek in 41 Predmet/snov, ki je neposredno povzročil/a poškodbo ali zastrupitev.	Delovna skupina SZBO_POZA
Decmber 2025	1.6a	Sprejem podatkov za leto 2026 ○ Podatek 22: Uskladitev navodil in šifrantov zavarovalnih podlag z ZZZS	Delovna skupina SZBO_SKUP
November 2026	1.7	Sprejem podatkov za leto 2027 ○ Nova 12 verzija avstralske modifikacije Mednarodne klasifikacije bolezni in sorodnih zdravstvenih problemov za statistične namene s pripadajočim šifrantom oz. MKB-10-AM, verzija 12(v veljavi od 1.1.2027) pri podatkih 26, 27 in 28. ○ Sprememba definicije pri Nosilcu stika.	Delovna skupina SZBO_POZA

Pripravili:
(razvrstitev po abecednem vrstnem redu)

Petra Nadrag
Rade Pribaković Brinovec
Mateja Rok Simon
Edita Rozina
Tina Zupanič

Za leto 2027 uredili:
(razvrstitev po abecednem vrstnem redu)

Poldka Butinar
Petra Nadrag
Mateja Rok Simon
Edita Rozina

Zaščita dokumenta

© 2026 NIJZ
Vse pravice pridržane. Reprodukcija po delih ali v celoti na kakršenkoli način in v kateremkoli mediju ni dovoljena brez pisnega dovoljenja avtorja. Kršitve se sankcionirajo v skladu z avtorsko pravno in kazensko zakonodajo.

KAZALO

UVOD 7
NAMEN DOKUMENTA IN OMEJITVE 7
DINAMIKA POROČANJA 8
POVZETEK POMEMBNIH SPREMEMB 9
Leto 2023 10
Leto 2023 v.1.2 10
Leto 2023 v.1.3 10
Leto 2024 v.1.4 11
Leto 2025 v.1.5 11
Leto 2026 v.1.6 12
Leto 2026 v.1.6a 12
Leto 2027 v.1.7 12
BELEŽENJE PODATKOV V ZBIRKI ZUNAJBOLNIŠNIČNIH OBRAVNAV 13
PRIPRAVA IN PRENOS PODATKOV 13
SPLETNA APLIKACIJA eSZBO 13
POGOJI IN POSEBNOSTI PRI BELEŽENJU PODATKOV 15
Sprožilci za vsebinsko področje SZBO_POZA 15
DEFINICIJE KONCEPTOV 17
DEFINICIJE IN OPIS PODATKOV 23
Skupni del 23
Podatki o paketu 23
Identifikator obravnave 25
Podatki o izvajalcu 26
O obravnavi 27
Podatki o pacientu 29
Časovna opredelitev 32
Podatki o nosilcu stika 33
Podatki o diagnozi in vrsti zdravstvenih storitev 34
Podatki o listinah 37
Poškodbe ali zastrupitve 38
PRILOGA 1: SEZNAM ŠIFRANTOV 43
PRILOGA 2: INFORMATIVNA STRUKTURA ZAPISA PODATKOV ZA POROČANJE 43
PRILOGA 3: PRIMERJAVA PODATKOV IN ŠIFRANTOV 44
PRILOGA 4: SZBO OPREDELITEV OBVEZNEGA VNOSA PODATKOV 44
PRILOGA 5: SPECIFIKACIJE PREVERJANJA PODATKOV PREKO APLIKACIJE eSZBO 44
PRILOGA 6: POVEZANOST ŠIFRANTA VZD IN VSEBINSKIH PODROČIJ 44

Slovarček kratic

EIM	Enotni informacijski model oz. Enotne definicije ključnih pojmov v zdravstvu (Uradni list RS, št. 40/14)
eSZBO	Aplikacija za elektronsko poročanje podatkov o zunajbolnišničnih obravnavah (SZBO)
KZZ	Kartica zdravstvenega zavarovanja
MKB-10-AM	Mednarodna klasifikacija bolezni in sorodstvenih zdravstvenih problemov za statistične namene, Avstralska modifikacija, verzija 12
MZ	Ministrstvo za zdravje
NIJZ	Nacionalni inštitut za javno zdravje
OE	Območna enota
RIZDDZ	Register izvajalcev zdravstvene dejavnosti in delavcev v zdravstvu
SBO	Spremljanje bolnišničnih obravnav
SZBO	Spremljanje zunajbolnišničnih obravnav
VZD	Šifrant vrst zdravstvene dejavnosti
VZS	Šifrant vrst zdravstvenih storitev
ZPacP	Zakon o pacientovih pravicah (Uradni list RS)
ZUBSTAT	Program za obdelavo in sistem poročanja podatkov zunajbolnišnične zdravstvene statistike (Poročila o obiskih in napotitvah, Poročila o boleznih in stanjih, Poročila o kadrih in urah)
ZZPPZ	Zakon o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva (Uradni list RS, št. 65/2000)
ZZS	Zdravniška zbornica Slovenije
ZZZS	Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije
XSD shema	Shema (s končnico .xsd), ki določa stukturo in vsebino XML paketa za posamezno vsebinsko področje
XML paket, datoteka	Paket, datoteka podatkov v obliki XML, ki jo izvajalec poroča glede na shemo XSD preko aplikacije eSZBO

V dokumentu uporabljeni izrazi, zapisani v moški spolni slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za moške in ženske.

UVOD

Zakon o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva (Uradni list RS, št. 65/00, 47/15, 31/18, 152/20 – ZZUOOP, 175/20 – ZIUOPDVE, 203/20 – ZIUPOPDVE, 112/21 – ZNUPZ, 196/21 – ZDOsk, 206/21 – ZDUPŠOP,141/22 – ZNUNBZ, 18/23 – ZDU-1O in 84/23 – ZDOsk-1) (v nadaljevanju ZZPPZ) nalaga vsem izvajalcem zdravstvene dejavnosti obveznost poročanja vseh podatkov, opredeljenih v posameznih zbirkah iz priloge zakona. Namen zbiranja podatkov je spremljanje zdravja ter zdravstvenega varstva vseh skupin prebivalstva z namenom načrtovanja in upravljanja sistema zdravstvenega varstva, vključno s statističnim in raziskovalnim namenom.

Dosedanji način vodenja podatkov o zunajbolnišničnih obravnavah sega v sredino 90-tih let prejšnjega stoletja. Zbrani podatki ne obsegajo celotnega nabora podatkov opredeljenih v prilogi ZZPPZ za področje zunajbolnišničnih obravnav in ne omogočajo pridobivanja vseh informacij, potrebnih za spremljanje in upravljanje sistema zdravstvenega varstva v Republiki Sloveniji.

Vzpostavitev spremljanja zunajbolnišničnih obravnav poškodb in zastrupitev v splošni in specialistični zunajbolnišnični zdravstveni dejavnosti (SZBO_POZA) v okviru informacijskega sistema eSZBO prinaša pomemben vir podatkov o poškodbah in zastrupitvah, potrebnih za spremljanje zdravja prebivalcev, upravljanje sistema zdravstvenega varstva ter za poročanje mednarodnim organizacijam. Vir zanje bodo podatki, ki nastajajo ob izvajanju zdravstvenih storitev in so že zajeti v interne informacijske sisteme izvajalcev zdravstvene dejavnosti.

Uvedba Spremljanja zunajbolnišničnih obravnav poškodb in zastrupitev (SZBO_POZA) predstavlja prenovo in poenotenje metodoloških navodil ter posodobitev zbiranja in shranjevanja podatkov o zunajbolnišničnih obravnavah. Z uvedbo SZBO_POZA bomo preko sistema eSZBO zbirali podatke, ki so v ZZPPZ opredeljeni v:

- NIJZ 2 Evidenca osnovnega zdravstvenega varstva,
- NIJZ 7 Evidenca o boleznih in stanjih ugotovljenih v specialistično ambulantni dejavnosti
- NIJZ 56 Evidenca o delu specialistično - ambulantne službe.

Najpomembnejša in hkrati največja novost, ki jo prinaša uvedba sistema eSZBO, v primerjavi z sistemom ZUBSTAT, je spremljanje podatkov o zunajbolnišničnih obravnavah na ravni posameznega stika pacienta z nosilcem stika v zunajbolnišnični zdravstveni dejavnosti.

NAMEN DOKUMENTA IN OMEJITVE

Metodološka navodila za spremljanje poškodb in zastrupitev v splošni in specialistični zunajbolnišnični zdravstveni dejavnosti (SZBO_POZA) so del sistema spremljanja zunajbolnišničnih obravnav, na kratko poimenovanega eSZBO.

Namen dokumenta je opredeliti:

- koncepte spremljanja poškodb in zastrupitev v **splošni in specialistični zunajbolnišnični zdravstveni dejavnosti**,
- nabor podatkov z imenom podatka, zalogo vrednosti in formatom, s spremljajočimi definicijami in navodili za uporabo,

- kontrole podatkov – podrobnejša navodila so zavedena v dokumentu Specifikacije preverjanja podatkov SZBO,
- obveznost poročanja – podrobnejša navodila so zavedena v dokumentu Opredelitev obveznega vnosa podatkov,
- strukturo zapisa podatkov,
- način prenosa podatkov.

Metodološka navodila za spremljanje zunajbolnišničnih obravnav poškodb in zastrupitev (SZBO_POZA) so namenjena **vsem izvajalcem** ne glede na tip plačnika ali vir plačila zdravstvenih storitev v**:**

- splošni zunajbolnišnični zdravstveni dejavnosti (šifra R86.210 po Standardni klasifikaciji dejavnosti – SKD 2025),
- specialistični zunajbolnišnični zdravstveni dejavnosti (R86.220: VZD 201 - 253). Glej prilogo 6.

Nosilec stika je zdravnik ali doktor dentalne medicine, ki izvaja zdravstveno obravnavo pacienta pri izvajalcu zdravstvene dejavnosti.

Stiki pacientov z izvajalci zdravstvene dejavnosti zaradi poškodb in zastrupitev v drugih zdravstvenih dejavnostih (R86.950 npr: VZD 506 Delovna terapija, VZD 507 Fizioterapija, ,…) se trenutno v sistem eSZBO ne poročajo.

DINAMIKA POROČANJA

Preko aplikacije eSZBO poročevalci oddajo mesečne pakete za enega izvajalca v skladu z veljavnimi metodološkimi navodili za veljavno leto.

Sprejem paketov podatkov preko aplikacije eSZBO po podpisani XSD shemi (POZA.XSD) bo potekalo vsake 3 mesece. Začetek sprejemanja podatkov bo v 1. tednu 4., 7., 10., in 1. meseca za prejšnje 3-mesečje:

- januar, februar, marec – 3. teden v aprilu;
- april, maj, junij – 3. teden julija;
- julij, avgust, september – 3. teden v oktobru;
- oktober, november, december – 3. teden v januarju prihodnjega leta.

Podatke SZBO_POZA se pošlje preko spletne aplikacije eSZBO: https://eszbo.ezdrav.si/eSZBO/app. Navodila za uporabo aplikacije eSZBO so dostopna znotraj aplikacije in na spletni strani Spremljanje zunajbolnišničnih obravnav (SZBO).

Metodološko gradivo o spremljanju zunajbolnišničnih obravnav poškodb in zastrupitev v splošni in specialistični zdravstveni dejavnosti (SZBO_POZA) je dostopno na NIJZ spletni strani Spremljanje zunajbolnišničnih obravnav poškodb in zastrupitev na primarni in specialistični ravni (POZA).

Vsa morebitna vsebinska vprašanja, pripombe ali predloge za dopolnitve, lahko posredujete na elektronski naslov skrbnika zbirke podatkov na območni enoti NIJZ.

POVZETEK POMEMBNIH SPREMEMB

Najobsežnejša sprememba, ki jo prinaša uvedba spremljanja zunajbolnišničnih obravnav (SZBO) in z njo hkrati tudi spremljanje poškodb in zastrupitev v zunajbolnišnični zdravstveni dejavnosti v splošni in specialistični zdravstveni dejavnosti (SZBO_POZA), je spremljanje podatkov o poškodbah in zastrupitvah v zunajbolnišničnih obravnavah na primarni in specialistični zdravstveni dejavnosti na ravni posameznega stika pacienta z izvajalcem zdravstvene dejavnosti in uvedba novega enotnega sistema za poročanje o zunajbolnišničnih obravnavah eSZBO.

Z novim sistemom spremljanja podatkov o zunajbolnišničnih obravnavah (eSZBO) so se poenotili tudi nekateri šifranti, ki so bili usklajeni s sistemom spremljanja bolnišničnih obravnav (SBO) in državnimi standardi. V skladu z Odredbo o določitvi enotne definicije ključnih pojmov v zdravstvu (Uradni list RS, št 40/2014) je zagotovljena enotnost sistema vodenja zbirk podatkov s področja zdravstvenega varstva ter oblikovanje in vodenje zbirk podatkov, ki so skupni za Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Nacionalni inštitut za javno zdravje.

Do sedaj se je v sistemu zunajbolnišničnih obravnav (ZUBSTAT) govorilo o t. i. obiskih. S prenovo spremljanja poškodb in zastrupitev v zunajbolnišničnih obravnavnav (SZBO_POZA) na ravni posameznika se vpeljuje pojem stik. Stik v primeru pričujočih metodoloških navodil lahko na splošno definiramo kot neprekinjeno obravnavo poškodbe in zastrupitve, v kateri izvajalec zagotavlja zdravstvene storitve pacientu v splošni zunajbolnišnični zdravstveni dejavnosti in v specialistični zunajbolnišnični zdravstveni dejavnosti.

Vse ostale poškodbe in zastrupitve v drugih dejavnostih za zdravje (npr. zdravstvena nega, delovna terapija, fizioterapija, patronažno varstvo,…) se trenutno ne bodo poročale v sistem eSZBO.

Stik je osnovna enota opazovanja in poročanja v SZBO.
Zaključek stika oz. začetek novega stika povzroči:

- sprememba nosilca stika ali
- sprememba izvajalca zdravstvene dejavnosti ali
- sprememba vrste zdravstvene dejavnosti (na 1. ali 2. ravni) ali
- zaključek stika ali
- sprememba razloga obravnave.

Z uvedbo novega sistema za poročanje zunajbolnišninčnih obravnav se ukine šifrant Šifrant vrst obiskov in za opis in klasificiranje zdravstvenih storitev se uporabi **Šifrant vrst zdravstvenih storitev (VZS).**

Za opis in klasificiranje zdravstvene dejavnosti se uporablja **Šifrant vrst zdravstvene dejavnosti (VZD)**. V sistemu SZBO stike spremljamo na 1. ravni (vrsta) in 2. ravni (podvrsta) šifranta VZD.

Nacionalni inštitut za javno zdravje je z 10. 10. 2016 vzpostavil prenovljeno Evidenco gibanja zdravstvenih delavcev in mreže zdravstvenih zavodov z novim imenom aplikativne rešitve **Register izvajalcev zdravstvene dejavnosti in delavcev v zdravstvu (RIZDDZ)**. Ta zbirka podatkov je pred tem delovala pod imenom BPI – baza podatkov izvajalcev.

Spremljanje dodatnih podatkov o poškodbah in zastrupitvah:

V primeru poškodbe ali zastrupitve v splošni zunajbolnišnični zdravstveni dejavnosti (šifra R86.210 po Standardni klasifikaciji dejavnosti – SKD 2025: VZD 302XXX, 306XXX, 327XXX, 338XXX) in neurgentni primeri poškodb in zastrupitev v specialistični zdravstveni dejavnosti (R86.220: VZD 201 – 253) se poleg skupnih SZBO podatkov v nekaterih primerih (glej podatek 35) dodatno poroča še podatek:

- Datum nastanka poškodbe ali zastrupitve.

Večji poudarek je namenjen spremljanju **urgentnih obravnav** poškodb in zastrupitev **(Vsebina obravnave = 2 ali 3!)** v specialistični zunajbolnišnični zdravstveni dejavnosti (R86.220: VZD 201 – 253), kjer se na ravni posameznega stika pacienta poleg skupnih SZBO podatkov spremljajo tudi naslednji podatki:

- Datum nastanka poškodbe ali zastrupitve
- Ura nastanka poškodbe ali zastrupitve
- Datum prihoda
- Ura prihoda
- Napotitev iz ambulante nujne medicinske pomoči
- Kraj dogodka (kjer se je poškodba ali zastrupitev zgodila)
- Aktivnost v času nastanka poškodbe ali zastrupitve
- Predmet ali snov, ki je povzročil/a nezgodo
- Predmet ali snov, ki je povzročil/a poškodbo ali zastrupitve.

Leto 2023

- Nova 11 verzija avstralske modifikacije Mednarodne klasifikacije bolezni in sorodnih zdravstvenih problemov za statistične namene s pripadajočim šifrantom oz. MKB-10-AM, verzija 11 (v veljavi od 1.1.2023) pri podatkih 26, 27 in 28.
- Nova verzija šifranta držav sveta in drugih ozemelj pri podatkih 19, 21.

Leto 2023 v.1.2

- Dopolnjena definicija stika.
- Dopolnjena tabela sprožilcev pri POZA2 za naslednjimi VZD (302064, 302067 in 327065)
- Spremenjeno navodilo pri podatku Izdane listine (30), sedaj je dovoljena tudi vrednost 10.
- Nova verzija šifranta VZD (11).
- Dopolnjeno navodilo in obveznost pri podatku Razlog obravnave (12).
- Dopolnjeno dodatno pojasnilo za kasne posledice po poškodbi pri podatku Diagnoza (26).
- Dopolnjeno navodilo za kronične kasne posledice po poškodbi pri podatku Kronična bolezen, diagnoza (28).
- Dopolnjeno navodilo pri podatku Datum nastanka poškodbe ali zastrupitve (35).

Leto 2023 v.1.3

- Dodatno pojasnilo kateri primeri se razvrstijo po shemi XSD POZA (okvirček pred tabelo 1).
- Pripis v Tabelo 1 (sprožilci) – pripomba 1.
- Spremenjeno navodilo pri podatku 12 Razlog obravnave.

- Dopolnjeno navodilo pri podatku 35 Datum nastanka poškodbe in zastrupitve.
- Priloga 2: spremenjena obveznost pri podatku 35 Datum nastanka poškodbe in zastrupitve.

Leto 2024 v.1.4

Sprejem podatkov za leto 2024.

- Dopolnitev glede nosilca stika v poglavju Namen dokumenta in omejitve.
- Spremenjena dinamika poročanja (četrtletno).
- Spremenjena tabela sprožilcev, zamejitev VZD šifer na 1. nivoju pri SZBO_POZA_2-primar.
- Dopisana izjema pri poročanju zapisov poškodb in zastrupitev po shemi POZA.xsd v ADM, če je nosilka stika DMS oz. pri naslednjih VZS storitvah 2032 Kratek obisk pri DMS, 2042 Obravnava v timu, 2043 Kontrola dejavnikov tveganja, 2840 Obravnava v timu na daljavo, 2842 Kratek obisk pri DMS na daljavo, 2846 Kontrola dejavnikov tveganja s svetovanjem na daljavo - DMS.
- Dopisana opomba pri tabeli 1 pri diagnozi, poročanje diagnoz poškodb in zastrupitev po shemi POZA.xsd ne glede na vpisano mesto pri podatku Diagnoza (1 do 5).
- Dopolnjena definicija nosilca stika in pojasnilo pri diagnozi v poglavju Definicije konceptov.
- Dodana povezava na šifrant zdravstvenih storitev v poglavju Definicije konceptov.
- Spremenjena ubeseditev definicije in navodila pri podatku Število zapisov.
- Spremenjen naziv definicija in navodilo pri podatku ID stika (prej ID obravnave – skladno s tem se beleženje podatkov nanaša na stik pacienta z nosilcem stika).
- Sprememba šifranta pri podatku Tip plačnika za večinski del stroškov (podatek 14).
- Dopolnjeno navodilo glede neznane občine pri podatku Občna običajnega prebivališča (20).
- Dopisano dodatno navodilo pri podatku 26 Diagnoza.
- Sprememba navodila pri podatku Datum nastanka poškodbe ali zastrupitve (podatek 35) in spremenjena obveznost POZA3.
- Dopolnitev navodila za uporabo pri podatku Ura nastanka poškodbe ali zastrupitve (podatek 36).
- Spremenjena obveznost pri podatku 35 – POZA3 v Prilogi 2.
- Dodana priloga 6.

Leto 2025 v.1.5

Za sprejem podatkov za leto 2025.

Maksimalen delež napak v paketu:

- s 1.1.2025 se ne tolerira nobenih napak v paketih SZBO_POZA, prej 1% napak

V metodoloških navodilih so nastale mnoge spremembe zaradi težnje po enotnem razumevanju definicij in navodil pri podatkih, s poudarkom, da se sama vsebina zaradi tega ne spremeni.

Dopolnitev sprožilcev v Tabeli 1: V SZBO_POZA_1-urgentni primeri (urgenca) se poročajo tudi stiki v okviru VZD 438 Urgentna medicina v zobozdravstveni dejavnosti.
Definicije konceptov:

- Nosilec stika
- Stik.

Podatki:

- 8. ID stika – navodilo in dodano dodatno pojasnilo

- 11. VZD – dodano besedilo o zasebnikih pri navodilu
- 12. Razlog obravnave - preoblikovano navodilo
- 15. EMŠO – dopisano pojasnilo o nadomestnem EMŠO s primerom
- 19 in 21. Država stalnega bivališča in Državljanstvo – Sprememba v angleškem nazivu pri eni izmed držav v šifrantu ISO 3166. Pri šifrantu držav pri podatku Država stalnega prebivališča in podatku Državljanstvo (podatka 19 in 21) ni sprememb.
- 24. Ura prihoda - se izpolni tudi za VZD 438
- 25. Nosilec stika – dodatno pojasnilo
- 27. Zunanji vzrok poškodbe in zastrupitve: dopisani ključni pojmi za enotno razumevanje navodil
- 28. Kronična bolezen, diagnoza – dodatni pripis o kronični bolezni
- 29. Vrste zdravstvenih storitev - dopolnitev navodil ter dodano dodatno pojasnilo
- 42 Opis dogodka, ki je privedel do poškodbe ali zastrupitve – dopolnitev dodatnega pojasnila.

Kontrole:

- 25. Nosilec stika – dodana kontrola Nosilec stika po vsebinskih področjih.

Leto 2026 v.1.6

Za sprejem podatkov za leto 2026.

- Dodatno pojasnilo za poročanje 5-mestnih kod diagnoze pri podatku 26 Diagnoza in 28 Kronična bolezen, diagnoza.
- Dopolnjena dodatna pojasnila pri podatku 26 Diagnoza.
- Dopolnjena navodila in dodana dodatna pojasnila pri podatku 27 Zunanji vzrok.
- Dodana dodatna pojasnila pri podatku 28 Kronična bolezen, diagnoza.
- Dopolnjena navodila pri podatkih 37 Zdravljenje in napotitev, 38 Kraj dogodka poškodbe ali zastrupitve, 39 Aktivnost v času nastanka poškodbe ali zastrupitve, 40 Predmet/snov, ki je povzročil/a dogodek in 41 Predmet/snov, ki je povzročil/a poškodbo ali zastrupitev.

Leto 2026 v.1.6a

Za sprejem podatkov za leto 2026.

- uskladitev navodil in šifrantov zavarovalnih podlag z ZZZS, podatek 22 Podlaga za zdravstveno zavarovanje

Leto 2027 v.1.7

Za sprejem podatkov za leto 2027.

- Nova 12 verzija avstralske modifikacije Mednarodne klasifikacije bolezni in sorodnih zdravstvenih problemov za statistične namene s pripadajočim šifrantom oz. MKB-10-AM, verzija 12 (v veljavi od 1.1.2027) pri podatkih 26, 27 in 28.
- Sprememba definicije pri Nosilcu stika.

BELEŽENJE PODATKOV V ZBIRKI ZUNAJBOLNIŠNIČNIH OBRAVNAV

PRIPRAVA IN PRENOS PODATKOV

Stik je osnovna enota opazovanja in poročanja v SZBO. Ob stiku pacienta z zdravstveno službo izvajalec zabeleži vse zahtevane podatke, skladno z Metodološkimi navodili za spremljanje zunajbolnišničnih obravnav poškodb in zastrupitev (SZBO_POZA).

Nekatere vnaprej opredeljene kode diagnoz ali šifre vrst zdravstvenih storitev (VZS) ali šifre vrst zdravstvene dejavnosti (VZD) ali šifre izdanih listin predstavljajo sprožilec za dodatno zahtevane podatke (t.i. repki; gl. Tabela1).

V metodoloških navodilih so opredeljeni pogoji za začetek oz. zaključek stika. Vsak stik ima enoličen identifikator.

Za posredovanje podatkov na državno raven je v metodoloških navodilih (Priloga 2: Informativna struktura zapisa podatkov) definiran specifičen zapis podatkov, ki je sestavljen iz t.i. skupnega dela in pripadajočega repka – Poškodbe in zastrupitve.

V primeru stika pri zdravniku v splošni in specialistični zdravstveni dejavnosti zaradi poškodbe in zastrupitve se poroča na NIJZ samo zapis po XSD shemi POZA.xsd.

Od posameznega obravnavanega primera je torej odvisno koliko dodatnih podatkov bo potrebno izpolniti pri posameznem stiku v zalednem sistemu izvajalca. Kolikor se v določenem primeru izpolni več različnih podatkov, ki so vezana na različna vsebinska področja (NOST in POZA), po toliko različnih XSD shemah se obravnavan stik poroča. V primeru, da se zgodi primer, kjer je potrebno po sprožilcih izpolniti več različnih dodatnih podatkov – repkov, je potrebno takšne stike poročati po različnih XSD shemah glede na Prilogo 1: Tabelo sprožilcev v metodoloških navodilh SZBO_SKUP, vendar mora biti v tem primeru podatek ID stika enak.

SPLETNA APLIKACIJA eSZBO

Spletna aplikacija eSZBO je sodobno informacijsko orodje za varno in nadzorovano pošiljanje, sprejem in obdelavo podatkov o zunajbolnišničnih obravnavah. Sestavljena je iz spletne aplikacije za prenos podatkov in administratorske aplikacije.

Aplikacija eSZBO za prenose vsebuje naslednje funkcije:

- paket podatkov (prenos podatkov),
- pregled prenosov (pregled prenosov – izbor po različnih kriterijih, kot so poročevalec, leto, mesec, status, vsebinsko področje),
- izpisi (izpisi števila stikov, števila storitev in števila diagnoz po različnih kriterijih),
- vsebinski center (uporabniška navodila, opis aplikacije eSZBO in metodološka navodila),
- Help Desk (center za pomoč in prijavo napak) in odjavo/prijavo iz/v aplikacijo.

- Administratorska aplikacija eSZBO vsebuje funkcije za nadzor in upravljanje uporabnikov in same aplikacije ter funkcije za nadaljno obdelavo prenešenih podatkov.

Za komunikacijo in dostop do teh aplikacij ter prenešenih podatkov se uporabljajo spletna digitalna potrdila (s katerimi se preverja upravičenost dostopanja) in zNET omrežje. Pooblaščeno osebo za pošiljanje podatkov mora v zdravstvenem zavodu pooblastiti direktor zavoda ali druga za to pooblaščena oseba pri izvajalcu zdravstvene dejavnosti.

Podatki se pripravijo za prenos v obliki predpisanih XML-datotek z izvozom podatkov iz aplikacij ali informacijskih sistemov pri izvajalcih zdravstvenih dejavnosti.

Poooblaščena oseba za pošiljanje podatkov prenese te lokalno shranjene XML-datoteke z aplikacijo eSZBO za prenose. Ta aplikacija preveri formate poslanih podatkov glede na predpisane XSD-sheme (t.j., ali je podatek število, zaporedje znakov ali datum v določenem formatu ali obliki zapisa) in izvaja logične kontrole teh podatkov, t.j., preverja veljavnost vrednosti posameznih podatkov glede na predpisane kriterije (npr., ali je vrednost podatka iz predpisanega šifranta, ali je sosledje vnešenih datumov pravilno, itd.). V primeru napake spletna aplikacija zavrne prenos XML-datoteke in izpiše opis napake. V tem primeru je potrebno pri pošiljatelju popraviti to napako in popravljeno XML-datoteko spet poslati z aplikacijo eSZBO za prenose.

POGOJI IN POSEBNOSTI PRI BELEŽENJU PODATKOV

Sprožilci za vsebinsko področje SZBO_POZA

Sprožilci so ključni podatki na podlagi katerih oz. kombinacije le teh želimo na nacionalnem nivoju spremljati dodatne podatke za določeno vsebinsko področje.

V Tabeli 1 so navedeni posamezni podatki, katerih namen je določitev pogoja, pod katerim informacijski sistem pri izvajalcu v izpolnjevanje zahteva podatke za določeno vsebinsko področje (t.i. repek). Sprožilec je kombinacija ključnih podatkov na podlagi katerih se pri izvajalcu za namen SZBO za vpisovanje odpre dodaten nabor podatkov (repek) na določenem vsebinskem področju. (vir: NIJZ)

Informacijski sistem pri izvajalcu naj bi omogočal izvoz vnešenih podatkov za določena vsebinska področja v obliki XML-datotek. Struktura datotek za spremljanje zunajbolnišničnih obravnav poškodb in zastrupitev (SZBO_POZA) je določena s predpisano XSD-shemo POZA.xsd.

Po XSD shemi POZA se poročajo vsi primeri poškodb in zastrupitev v skladu z metodološkimi navodili Spremljanje poškodb in zastrupitev v splošni in specialistični zdravstveni dejavnosti (SZBO_POZA) in ustrezajo sprožilcem vsebinskemga področja SZBO_POZA (Tabela 1).

V SZBO_POZA se neporočajo poškodbe in zastrupitev, kjer je nosilka stika v VZD 302 DMS in so vpisane naslednje VZS storitve 2032 Kratek obisk pri DMS, 2042 Obravnava v timu, 2043 Kontrola dejavnikov tveganja, 2840 Obravnava v timu na daljavo, 2842 Kratek obisk pri DMS na daljavo, 2846 Kontrola dejavnikov tveganja s svetovanjem na daljavo - DMS.

Tabela 1. Sprožilci za spremljanje zunajbolnišničnih obravnav poškodb in zastrupitev (SZBO_POZA)

VSEBINSKO PODROČJE	SPROŽILEC	TIP DOGODKA	VRSTA IN PODVRSTA ZDRAVSTVENE DEJAVNOSTI (VZD)	VSEBINA OBRAVNAVE	VRSTE ZDRAVSTVENIH STORITEV (VZS)	DIAGNOZA[1]	XSD SHEMA	OZNAKA PODPODROČJA
SZBO_POZA: POŠKODBE, ZASTRUPITVE	tip dogodka + VZD + vsebina obr. + DIAGNOZA	1	201xxx -253xxx[2], 438	2, 3	**/**	S00.0-T98.3	POZA	SZBO_POZA_1 - urgentni primeri (urgenca)
	tip dogodka + VZD + DIAGNOZA	1	302[3]xxx, 306xxx, 327xxx, 338xxx	/	/	S00.0-T98.3	POZA	SZBO_POZA_2 - primar
	tip dogodka + VZD + DIAGNOZA	1	201xxx -253xxx[4]	/	/	S00.0-T98.3	POZA	SZBO_POZA_3 - specialistika

[1] Diagnoza poškodbe in zastrupitve je lahko zapisana pri kateremkoli podatku Diagnoza od 1. do vključno 5. podatka.
[2] Pri SZBO_POZA_1 - URGENCA so v pogoj zajete vse 6-mestne šifre (2. raven) VZD-jev pri VZD 201 do vključno VZD 253.
[3] Pri SZBO_POZA_2 - PRIMAR so v pogoj zajete vse 6-mestne šifre (2. raven) VZD-jev pri VZD 302, 306, 327, 338.
[4] Pri SZBO_POZA_3 - SPECIALISTIKA so v pogoj zajete vse 6-mestne šifre (2. raven) VZD-jev pri VZD 201 do vključno VZD 253.

DEFINICIJE KONCEPTOV

Pacient

Pacient je bolnik ali drug uporabnik zdravstvenih storitev v odnosu do zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev oziroma izvajalcev zdravstvene dejavnosti ne glede na svoje zdravstveno stanje (vir: ZPacP).

Izvajalec zdravstvene dejavnosti

Izvajalec zdravstvene dejavnosti je pravna ali fizična oseba ali njuna notranja OE, ki opravlja zdravstveno dejavnost v skladu z Zakonom o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 9/92). (vir: NIJZ)

Nosilec stika

Nosilec stika je zdravstveni delavec ali zdravstveni sodelavec, ki izvaja zdravstveno obravnavo pacienta pri izvajalcu zdravstvene dejavnosti. (vir: NIJZ)

Nosilec stika je praviloma zdravnik ali doktor dentalne medicine (vklj. tim zdravnika), razen v spodnjih izjemah, kjer je to lahko v:
- VZD 302 001 tudi farmacevtski svetovalec v splošni ambulantni družinske medicine;
- VZD 302 003 tudi 9-99 ostalo*
- VZD 302 068 tudi specializanti v splošni ambulanti specializanta
- VZD 327 014 tudi zdravstveni delavec in zdravstveni sodelavec v razvojni ambulanti
- VZD 327 061 tudi zdravstveni delavec in zdravstveni sodelavec v razvojni ambulanti z vključenim centrom za zgodnjo obravnavo;
- VZD 355 057, 355 058, 355 059 tudi zdravstveni delavec in zdravstveni sodelavec v centrih za duševno zdravje;
- VZD 355 032 zdravstveni delavec in zdravstveni sodelavec v dejavnosti psihologije;
- VZD 255 xxx zdravstveni delavec v dejavnosti klinične psihologije;
- VZD 512 (še vedno izjemoma) tudi zdravstveni delavec in zdravstveni sodelavec v dejavnosti psihologije .
- SZBO_PZVO: VZD 302 xxx tudi diplomirana medicinska sestra v ambulanti družinske medicine;
- SZBO_NOST: VZD 306 xxx tudi diplomirana babica v ginekologiji in porodništvu v splošni zunajbolnišnični dejavnosti;
- SZBO_PATR: VZD 510 xxx, VZD 544 xxx zdravstveni delavec v patronažnem zdravstvenem varstvu;
- VZSK: VZD 346 xxx tudi zdravstveni delavec in zdravstveni sodelavec v vzgoji za zdravje skupin;
- ZVCT: VZD 346 xxx tudi zdravstveni delavec in zdravstveni sodelavec v zdravstvenem vzgojnem centru in centru za krepitev zdravja.

*Opomba:
V letu 2027 dodan nosilec v VZD 327 014, VZD 249 216.
V VZD 256 293 Klinična prehrana je nosilec zdravnik.

Ambulanta družinske medicine

Ambulanta družinske medicine je ambulanta splošne in družinske medicine z razširjenim timom, ki ga sestavljajo zdravnik splošne in družinske medicine, zdravstveni tehnik in diplomirana medicinska sestra. (vir: NIJZ)

Zdravstveni delavec

Zdravstveni delavec je oseba, ki je pridobila dodiplomsko ali podiplomsko izobrazbo zdravstvenega področja in opravila strokovni izpit na Ministrstvu za zdravje (MZ), pri izvajalcu, ki ga je za izvajanje strokovnih izpitov pooblastilo MZ oz. je zaključila izobraževanje po Bolonjskem programu in je strokovni izpit opravila v okviru izobraževanja (glej Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2005/36/ES o priznavanju poklicnih kvalifikacij). (vir: NIJZ)

Seznam poklicev v zdravstveni dejavnosti, ki se vodijo kot poklici zdravstvenih delavcev, je objavljen v Odredbi o seznamu poklicev v zdravstveni dejavnosti (Ur.l. RS 4/2014, 111/22).

Zdravstveni sodelavec

Zdravstveni sodelavec je oseba, ki nima izobrazbe zdravstvenega področja, v zdravstvu pa opravlja storitve v neposrednem stiku s pacienti (npr. logoped, psiholog) ali zanje (npr. laboratorijski sodelavec, kemijski tehnik,…). Za namen opravljanja teh storitev mora imeti opravljen strokovni izpit na MZ ali pri izvajalcu, ki ga je za izvajanje strokovnih izpitov pooblastilo MZ. (vir: NIJZ)

Zdravstvena obravnava

Zdravstvena obravnava je skupek storitev, ki jih pacientu zagotavljajo zdravstveni delavci in/ali sodelavci pri izvajalcu zdravstvene dejavnosti v okviru (zunajbolnišničnega) stika in bolnišnične epizode. (vir: NIJZ)

Zdravstvena oskrba

Zdravstvena oskrba so medicinski in drugi posegi za preprečevanje bolezni in krepitev zdravja, diagnostiko, terapijo, rehabilitacijo in zdravstveno nego ter druge storitve oziroma postopki, ki jih izvajalci zdravstvenih storitev opravijo pri obravnavi pacienta. (vir: ZpacP)

Zdravniško (medicinsko) oskrbo izvajajo zdravniki in vključuje: anamnezo, fizikalni pregled, diagnostiko, diferencialno diagnostiko, medicinsko pomoč, svetovanje, informacije in navodila, medikamentno zdravljenje, intervencije, napotitve, odpuste ter spremljanje oseb. Zdravstveno oskrbo izvajajo medicinske sestre kot načrtovanje, izvajanje in vrednotenje zdravstvene nege ter kot sodelovanje pri izvajanju načrtov diagnostike in zdravljenja, ki jih je predpisal zdravnik.

Zdravstvena storitev

Zdravstvene storitve so storitve, ki jih v okviru dejavnosti izvajalcev zdravstvenih storitev za paciente opravljajo zdravstveni delavci in zdravstveni sodelavci. (vir: ZPacP)

Zunajbolnišnična obravnava

Zunajbolnišnična obravnava je neprekinjena zdravstvena obravnava pacienta na primarni, sekundarni in terciarni ravni v splošni zunajbolnišnični zdravstveni dejavnosti, v specialistični zunajbolnišnični

zdravstveni dejavnosti, v zobozdravstveni dejavnosti in v drugih dejavnostih za zdravje (zdravstvena nega, patronažna dejavnost, fizioterapija, zobotehnika, …). (vir: NIJZ)

Stik

Stik je dogodek neprekinjene zunajbolnišnične obravnave pacienta s strani nosilca stika pri izvajalcu zdravstvene dejavnosti. (vir: NIJZ)

Stik se začne in konča isti dan, praviloma v obdobju enega ordinacijskega časa in v eni vrsti zdravstvene dejavnosti. En stik predstavlja tudi stik, ki poteka neprekinjeno zvečer in ponoči preko polnoči.

Stik je osnovna enota opazovanja in poročanja v SZBO.
Zaključek stika oz. začetek novega stika povzroči:
- sprememba nosilca stika ali
- sprememba izvajalca zdravstvene dejavnosti ali
- sprememba vrste zdravstvene dejavnosti (na 1. ali 2. ravni) ali
– zaključek stika ali
– sprememba razloga obravnave.

Za zaključek stika zadošča že eden od pogojev.

Del stika so tudi evidentiranje in poročanje (aktivnost izvajalca, kamor sodi strokovni vnos podatkov in kodiranje in priprava statističnih in finančnih poročil).

Opomba: laboratorijskih storitev ne spremljamo kot samostojnih stikov, ne glede na to, ali so bile naročene z interno napotnico ali z napotnico Zavoda za zdravstveno zavarovanje. V okviru stika lahko zabeležimo rezultate nekaterih laboratorijskih preiskav, ki so opredeljene v nadaljevanju dokumenta.

Primer: stik pri izbranem osebnem zdravniku v VZD Splošna in družinska medicina: zdravnik opravi prvi kurativni pregled zaradi zvina gležnja (zabeleži se: 1 stik, šifra VZS za Splošni kurativni pregled – prvi, ustrezna MKB-10-AM diagnoza za poškodbo, vpis diagnoze zunanjega vzroka; dodatno se izpolni podatke v repku SZBO_POZA - v tem primeru Datum nastanka poškodbe ali zastrupitve).

Diagnoza

Diagnoza je prepoznavanje bolezni z ugotavljanjem simptomov in znakov ter predstavlja strokovni opis ugotovljenega zdravstvenega stanja pri pacientu. Za opis in klasificiranje bolezni in stanj v Sloveniji uporabljamo Mednarodno klasifikacijo bolezni, Avstralsko modifikacijo, verzijo 12 (MKB-10-AM) (vir: Collins dictionary; MKB-10-AM).

V okviru stika se zabeležijo samo kode diagnoz (MKB-10-AM, verzija 12) tistih stanj, ki so bila obravnavana v času enega stika. V kolikor je pri podatku Diagnoza vpisana koda diagnoze z zvezdico, potem mora biti nujno kot ena izmed petih diagnoz vpisana tudi koda diagnoze s križcem.

Šifrant je dostopen na NIJZ strani https://nijz.si/podatki/klasifikacije-in-sifranti/mkb-10-am-verzija-12/.

Kronično stanje/bolezen

Kronična bolezen je bolezen oz. stanje, ki traja dlje časa, ki se pogosto ne izboljša spontano, in ki se redko v celoti pozdravi. Kronične bolezni so kompleksne in raznolike, tako glede vzrokov nastanka, kot glede samega poteka bolezni in njihovega vpliva na širšo skupnost. (vir: NIJZ)

Kronične bolezni prispevajo k prezgodnji umrljivosti in/ali k zmanjšani zmožnosti. Kroničnim boleznim je skupno:
- Kompleksna vzročnost s številnimi dejavniki, ki vplivajo na začetek bolezni,
- Dolgo obdobje razvoja bolezni, ki lahko poteka tudi asimptomatsko,
- Podaljšano trajanje bolezni, ki lahko vodi k dodatnim zapletom zdravstvenega stanja,
- Pridruženo zmanjšano funkcioniranje ali manjzmožnost.

(vir: http://www.health.gov.au/internet/main/publishing.nsf/Content/chronic-disease)

V okviru stika se s spremenljivko 'Kronična bolezen, diagnoza' zabeleži samo tista kronična bolezen oz. stanje, ki je bila obravnavana v času enega stika in je bila označena s kodo diagnoze MKB-10-AM (verzija 12).

Vrste zdravstvenih storitev (VZS)

Vrsta zdravstvene storitve je ena ali več zdravstvenih storitev, ki ima preventivni, diagnostični, terapevtski ali rehabilitacijski namen in ki jo opravi zdravnik, drug zdravstveni delavec ali zdravstveni sodelavec in se izvaja v okviru stika pri obravnavi pacienta. Vrsto zdravstvene storitve izvaja izvajalec za pacienta z namenom neposrednega ali posrednega izboljšanja ali vzdrževanja zdravja pacienta. (vir: NIJZ)

Vrste zdravstvenih storitev so opredeljene v šifrantu Vrst zdravstvenih storitev. V okviru stika se vpisujejo samo tiste šifre vrst zdravstvenih storitev, ki so bile opravljene v času enega stika. Vrste zdravstvenih storitev ločimo na preventivne preglede, kurativne preglede, diagnostične postopke in terapevtske postopke.

- V primeru, kadar je med obravnavo opravljen preventivni ali kurativni pregled, je potrebno zabeležiti ustrezno šifro VZS.
- V primeru, kadar je ob preventivnem ali kurativnem pregledu dodatno opravljen tudi diagnostični ali terapevtski postopek, je potrebno vpisati tudi te storitve.
- V primeru, kadar je med obravnavo opravljen samo diagnostični ali terapevtski postopek, ni dovoljeno vpisati tudi preventivni ali kurativni pregled.

Šifra prvega pregleda oz. prve obravnave iz šifranta VZS se vpiše ob prvem stiku pacienta z nosilcem stika zaradi novo odkritega zdravstvenega problema oz. stanja ali zaradi akutnega poslabšanja predhodno odkritega zdravstvenega problema oz. stanja. Vpis ni vezan na koledarsko leto.

Šifra kontrolnega pregleda oz. ponovne obravnave iz šifranta VZS se vpiše ob ponovnem stiku pacienta z zdravstvenim delavcem zaradi istega zdravstvenega problema oz. stanja, ki je bilo ugotovljeno ob prvem pregledu (obravnavi), in ki ni v fazi akutnega poslabšanja. Izraza ponovni pregled in kontrolni pregled uporabljamo kot sopomenki.

Šifrant je dostopen na NIJZ strani: https://nijz.si/podatki/klasifikacije-in-sifranti/sifrant-vrst-zdravstvenih-storitev-vzs/

Vsebinsko področje

V sklopu spremljanja zunajbolnišničnih obravnav je za vsako vsebinsko področje predviden poleg skupnega dela tudi dodaten nabor podatkov, ki se spremlja za določeno vsebino po za to predpisani XSD shemi.

Pri spremljanju zunajbolnišničnih obravnav ločimo naslednja vsebinska področja:

Tabela 2. Vsebinska področja

SZBO_PZVO	Preventivno zdravstveno varstvo odraslih
SZBO_PATR	Patronažno zdravstveno varstvo
SZBO_VZSK	Vzgoja za zdravje skupin
SZBO_ZVCT	Zdravstvenovzgojni centri / centri za krepitev zdravja
SZBO_POZA	**Poškodbe, zastrupitve**
SZBO_NOST	Nosečnost
SZBO_FTSM	Fetalne smrti
SZBO_SKUP	Splošni podatki o zunajbolnišnični obravnavi (ti podatki lahko predstavljajo posamičen XML paket, lahko pa so del preostalih XML paketov)

Vsebinsko podpodročje

V nekaterih vsebinskih področjih prihaja do razlik v naboru poročanih podatkov. Ker se ne želi odpirati novih vsebinskih področij in s tem povezanih obrazcev za poročilo, se določena vsebinska področja glede na izpolnjevanje podatkov ločijo na več podpodročij. V primeru poškodb in zastrupitev gre za nabor podatkov, ki se ločijo glede nujnost obravnave in nivo zdravstvene dejavnosti.

Tabela 3. Podpodročja

Vsebinsko področje	**Podpodročje**
SZBO_POZA Poškodbe, zastrupitve	SZBO_POZA_1 – Urgentne obravnave zaradi poškodb in zastrupitev na specialistični zunajbolnišnični ravni
	SZBO_POZA_2 - Poškodbe in zastrupitve na primarni ravni
	SZBO_POZA_3 – Preostale poškodbe in zastrupitve na specialistični zunajbolnišnični ravni

Paket

Paket je seznam dogodkov v poročanem obdobju za natanko eno vsebinsko področje. (vir: NIJZ)

XML paket je opredeljena struktura podatkov v poročanem obdobju za posamezno (eno) vsebinsko področje, ki je namenjena množični izmenjavi podatkov v svetovnem spletu.

Izvajalci zunajbolnišnične zdravstvene dejavnosti pripravijo iz svojih zalednih sistemov, v skladu s posameznimi metodološkimi navodili, predpisano strukturo različnih podatkov za pošiljanje preko spleta na NIJZ.

Poročilo

Skupek paketov, ki lahko pokriva različna vsebinska področja (več XSD shem). (vir: NIJZ)

Sprožilec za vsebinsko področje

Sprožilec je kombinacija ključnih podatkov na podlagi katerih se pri izvajalcu za namen SZBO za vpisovanje odpre dodaten nabor podatkov (repek) na določenem vsebinskem področju. (vir: NIJZ)

Sprožilec za vsebinsko področje POZA je kombinacija točno določenih podatkov zapisanih v Tabeli 1.

DEFINICIJE IN OPIS PODATKOV

Pričujoča metodološka navodila SZBO_POZA so razdeljena na dva dela in sicer na SKUPNI DEL in t.i. REPEK. V skupnem delu (od 1. do vljučno 31. podatka) so podatki smiselno povezani v zaključene sklope (podatki o paketu, o zunajbolnišnični obravnavi, o izvajalcu, o pacientu) in so enotni za vse obravnave v zunajbolnišnični zdravstveni dejavnosti.

Drugi del metodološkega gradiva (od podatka 35 naprej), t.i. repek pa predstavljajo podatki, ki so specifični za spremljanje zunajbolnišničnih obravnav poškodb in zastrupitev v splošni in specialistični zdravstveni dejavnosti (SZBO_POZA).

Zahtevo po dodatnih specifičnih podatkih o poškodbah in zastupitvah, sproži posamezna vrednost ali kombinacija vrednosti spremenljivk v SKUPNEM DELU (gl. Tabelo 1) .

Struktura poročanega zapisa je podana v XSD shemi POZA.xsd.

Podatki o paketu
Podatki o obravnavi
- Identifikator obravnave
- Podatki o izvajalcu
- Podatki o obravnavi
- Podatki o pacientu

Podatki o stiku
- Časovna opredelitev stika
- Podatki o nosilcu stika
- Podatki o diagnozi in vrsti zdravstvenih storitev
- Podatki o listinah

Repki
- Poškodbe ali zastrupitve

Legenda:
***Opomba**: Spremembe pri podatkih v MN 1.7.*

Skupni del

Podatki o paketu

1. ID PAKETA

Zaloga vrednosti: dvanajstmestno celo število

Format: CHAR (12) – vsebina podatka je numerična

Definicija: ID paketa je enolična identifikacija paketa.

Navodilo: Številka ID paketa je sestavljena iz 5-mestne RIZDDZ oznake izvajalca (Izvajalec UKC Ljubljana poroča po nadrejeni ravni (06001), vsi ostali izvajalci po osnovni ravni.) in 7-mestne zaporedne številke dogodka, ki sledi. Generira jo aplikacija pri pošiljanju paketa.

Kontrola: DA
Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

2. ID POP. PAKETA

Zaloga vrednosti: dvanajstmestno celo število

Format: CHAR (12) – vsebina podatka je numerična

Definicija: ID popravljanega paketa je enolična identifikacija paketa.

Navodilo: Številka ID popravljanega paketa je sestavljena iz 5-mestne RIZDDZ oznake izvajalca (Izvajalec UKC Ljubljana poroča po nadrejeni ravni (06001), vsi ostali izvajalci po osnovni ravni.) in 7-mestne zaporedne številke, ki jo vodi izvajalec pri sebi. Podatek se izpolni v kolikor ne gre za prvo pošiljanje paketa.

Primer: 5.1.2015 smo dobili paket z oznako 005500000002. 6.1.2015 pa nam pošljejo paket z oznako 005500000010, ki je popravek paketa 005500000002. Podatek se izpolni v kolikor ne gre za prvo pošiljanje paketa.

Kontrola: DA
Obvezno: POGOJNO

Področje: SZBO_SKUP
Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

3. DATUM ZAJEMA OD

Zaloga vrednosti: Veljavni datum LLLL-MM-DD

Format: DATE

Definicija: Začetni datum pošiljanja dogodkov (stika/obravnave, prijave).

Navodilo: Zapiše se datum prvega dne v mesecu za katerega se pošiljajo podatki.

Kontrola: DA
Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP
Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

4. DATUM ZAJEMA DO

Zaloga vrednosti: Veljavni datum LLLL-MM-DD

Format: DATE

Definicija: Končni datum pošiljanja dogodkov (stika/obravnave, prijave).

Navodilo: Zapiše se datum zadnjega dne v mesecu za katerega se podatki pošiljajo.

Kontrola: DA
Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP
Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

5. ŠTEVILO ZAPISOV

Zaloga vrednosti: celo število

Format: NUM (5)

Definicija: Število zapisov predstavlja predstavlja število zapisov za posamezni mesec .

Navodilo: Zapiše se število preštetih zapisov (med 1 in 99.999).

Kontrola: DA
Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP
Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

6. TIP DOGODKA

Zaloga vrednosti: Šifrant Tip dogodka

Format: NUM (1)

Definicija: Tip dogodka pomeni oznako za vrsto obravnave in način poročanja o zdravstveni storitvi.

Navodilo: Pri poročanju podatkov o poškodbah in zastrupitvah se poroča vrednost 1 – obravnava individualanega pacienta.

Kontrola: DA
Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP
Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

7. VSEBINSKO PODROČJE

Zaloga vrednosti: Šifrant Vsebinsko področje

Format: CHAR (10)

Definicija: Vsebinsko področje je področje za katerega se preko sistema poročanja SZBO zbirajo dodatni specifični podatki.

Navodilo: Zapiše se SZBO_POZA.

Kontrola: DA
Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP
Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

Podatki o obravnavi

Identifikator obravnave

8. ID STIKA

Zaloga vrednosti: štiridesetmestno celo število

Format: CHAR (40)

Definicija: ID stika je enolična identifikacija obravnave.

Navodilo: Številka ID stika je sestavljena po naslednjem ključu:
- 1-5 – 5-mestna RIZDDZ številka izvajalca (podatek Oznaka izvajalca; vpis krajših šifer z vodilnimi ničlami) +
- 6-8 - 3-mestna RIZDDZ številka lokacije (podatek Šifra lokacije) vpis krajših šifer z vodilnimi ničlami) +
- 9–40 – 32-mestna številka, ki je sestavlja ID pacienta + ID zapisa oz. karkoli, le da posamezni izvajalec zagotovi enolično vrednost teh 32 znakov v vsakem poročanem zapisu.

Kontrola: DA
Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP
Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

Dodatno pojasnilo: V primeru stika, kjer je potrebno po sprožilcih izpolniti več različnih dodatnih podatkov – repkov glede na »Prilogo 1: Tabelo sprožilcev« je potrebno takšne stike poročati po različnih XSD shemah vendar zagotoviti, da je v tem primeru podatek ID stika enak.

Podatki o izvajalcu

9. OZNAKA IZVAJALCA

Zaloga vrednosti: RIZDDZ – številka izvajalca

Format: CHAR (5) – vsebina podatka je numerična

Definicija: Oznaka izvajalca je številka izvajalca iz RIZDDZ, kjer je potekal stik.

Navodilo: Vpiše se številka podrejene ravni oz. osnovne ravni izvajalca, kjer je potekal stik, po šifrantu baze podatkov RIZDDZ vzpostavljene pri NIJZ.

Kontrola: DA
Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP
Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

10. ŠIFRA LOKACIJE

Zaloga vrednosti: Šifrant RIZDDZ (polje številka lokacije)

Format: CHAR (3) – vsebina podatka je numerična

Definicija: Enolična identifikacijska številka lokacije izvajalca v RIZDDZ.

Navodilo: Zapiše se tromestna številka lokacije (iz šifranta Lokacije v RIZDDZ), na kateri deluje vrsta zdravstvene dejavnosti, ki je obravnavala pacienta ob posameznem stiku. Krajše šifre se vpisuje z vodilnimi ničlami.

Kontrola: DA
Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP
Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

11. VRSTA in PODVRSTA ZDRAVSTVENE DEJAVNOSTI (VZD) 1. in 2. raven

Zaloga vrednosti: šifrant Vrste zdravstvene dejavnosti (VZD) - objavljen na spletni strani NIJZ

Format: CHAR (6)

Definicija: Vrsta zdravstvene dejavnosti – je oznaka vrste in podvrste zdravstvene dejavnosti, v kateri je potekala obravnava pacienta.

Navodilo: Skladno s šifrantom Vrst zdravstvene dejavnosti se vpiše šestmestna oznaka, ki označuje vrsto in podvrsto (prvo in drugo raven) zdravstvene dejavnosti, v skladu z zgoraj opisano definicijo. Če opravlja zdravnik dejavnosti na primarni in na sekundarni ravni, mora podatke zbirati in poročati ločeno glede na vrsto zdravstvene dejavnosti, ki je definirana s koncesijo in /ali pogodbo s plačnikom zdravstvenih storitev in/ali dovoljenjem za opravljenje zdravstvene dejavnosti in/ali odločba o vpisu v register zasebnih zdravstvenih delavcev v skladu z zakonom, ki ureja zdravstveno dejavnost. Vpiše se tisto šifro vrste in podvrste zdravstvene dejavnosti izvajalca, ki izhaja iz koncesije zdravnika oziroma iz pogodbe z ZZZS.

Kontrola: DA
Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP
Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

O obravnavi

12. RAZLOG OBRAVNAVE (ZZZS)

Zaloga vrednosti: Šifrant Razlog obravnave - za obračun (ZZZS, šifrant 10.1)
1 Bolezen (vključuje tudi preventivo)
2 Poškodba izven dela
3 Poklicna bolezen
4 Poškodba pri delu
5 Poškodba po tretji osebi izven dela

Format: NUM (2)

Definicija: Razlog obravnave je opredelitev razloga za obisk pri izvajalcu zdravstvene dejavnosti oziroma opredelitev razloga za napotitev pacienta v nadaljnjo zdravstveno obravnavo.

Navodilo: Izbere se ena iz zaloge vrednosti. Pri poročanju podatkov o poškodbah in zastrupitvah se praviloma poročajo vrednosti 2, 4 in 5.

Znotraj enega stika se lahko sicer poročajo tako diagnoze bolezni, kakor tudi diagnoze poškodb/zastrupitev, če tako presodi zdravnik. V kolikor je pri teh primerih podatek Razlog obravnave 1 ali 3 se takšni primeri poročajo po SKUP.xsd, v nasprotnem primeru (Razlog obravnave = 2, 4 ali 5) pa po POZA.xsd.

Kontrola: DA
Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP
Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

13. VSEBINA OBRAVNAVE (ZZZS)

Zaloga vrednosti: Vsebina obravnave (ZZZS, šifrant 12)
1 Diagnoza (100 % OZZ za zdravljenje in rehabilitacijo iz 23. člena ZZVZZ)
2 Nujna medicinska pomoč (100 % OZZ)
3 Nujno zdravljenje in neodložljive zdravstvene storitve (23. in 25. člen ZZVZZ)
4 Nosečnost, porod, kontracepcija (100% OZZ)
5 Dajalci tkiv (100 % OZZ)
6 Obvezno cepljenje (100 % OZZ)
7 Nega na domu in zdravljenje na domu (100% OZZ)
8 Patronažni obisk (100 % OZZ)
9 Preventiva (100 % OZZ)
10 Paliativna oskrba (Sklep o določitvi odstotka vrednosti zdrav. storitev, ki se zagotavljajo v OZZ)
0 Drugo (Sklep o določitvi odstotka vrednosti zdravstvenih storitev, ki se zagotavljajo v OZZ)

Format: NUM (2)

Definicija: Vsebino obravnave po šifrantu 12 definira ZZZS.

Navodilo: Podatek se prepiše iz informacijskega sistema izvajalca po šifrantu 12 (Vsebina obravnave). Podatek se uskladi s poročanjem na ZZZS.

Dodatno pojasnilo: V primeru, če se v stiku obravnava poškodba ali zastrupitev (diagnoza je S ali T)), in če je pri tem zabeleženih več različnih ZZZS storitev (K-jev) vezanih na 1 stik in je med njimi tudi 1 storitev (K), ki se navezuje na poškodbo, želimo, da se pri poročanju podatkov na NIJZ pri podatku Vsebina obravnave izbere tisto, vrednost, ki je vezana na poškodbo.

Kontrola: DA
Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP
Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

14. TIP PLAČNIKA

Zaloga vrednosti: šifrant Tip plačnika
1 Obvezno zdravstveno zavarovanje (OZZ)
2 Samoplačnik
3 Prostovoljno zavarovanje
4 Konvencija (EUKZZ, Medicare ali MedZZ)
5 Proračun (države, regije, občine)
6 Neprofitne institucije (nevladne organizacije)
7 Podjetja, korporacije
9 Drugo

Format: NUM (1)

Navodilo: Vedno, ko je plačnik ZZZS (ne glede na to, kolikšen je delež doplačil z naslova PZZ ali pacienta), pošlje plačnik 1 – OZZ (ali konvencija, če gre za tujca). Kadar so na obravnavi samo samoplačnike storitve pa 2 samoplačnik. Vrednost 3 se nanaša na zavarovanja, ki niso obvezna in vključujejo na primer nadomestna zavarovanja in zavarovanja za potnike, ki jih posamezniki sklenejo prostovoljno. Izključuje primere iz vrednosti 4. Vrednost 4 (konvencija) vključuje Evropsko kartico zdravstvenega zavarovanja (EHIC – European Health Insurance Card), socialne in druge bilateralne

sporazume Republike Slovenije s tretjimi državami o kritju stroškov zdravstvene oskrbe tujih državljanov (kartico ali certifikat Medicare ali potrdilo MedZZ).

Kontrola: DA
Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP
Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

Podatki o pacientu

15. ENOTNA MATIČNA ŠTEVILKA OBČANA (EMŠO)

Zaloga vrednosti: veljavni EMŠO

Format: CHAR (13)

Definicija: Enotna matična številka (EMŠO) občana je 13-mestna slovenska matična številka pacienta.

Navodilo: V polje se vpiše 13-mestno slovensko matično številko občana.
Pri tujcih, ki imajo slovensko EMŠO, se polje obvezno izpolni. Vsak pacient, ki ima za državo stalnega bivališča (podatek Država stalnega prebivališča) označeno Slovenija mora imeti izpolnjeno polje. Podatek se praviloma beleži iz on-line sistema za namen izvajanja zdravstvene storitve in obračuna zdravstvene storitve v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja ZZZS.
Le izjemoma, če pacient nima nobene od dveh identifikacijskih številk (niti Enotne matične številke občana niti Zdravstvene številke npr. tujci ali novorojenčki), se namesto EMŠO vpiše nadomestna identifikacijska številka. Kot nadomestna identifikacijska številka pacienta v zunajbolnišnični obravnavi se vpisuje 13-mestna oznaka v formatu DDMMLLLRSPPII, kjer predstavlja:

1 DDMMLLL – dan, mesec in leto rojstva pacienta;
2 R – oznaka regije običajnega bivališča (oznake A, B, C, D, … L, T) iz šifranta Občina - regija
3 S – spol (1-M, 2-Ž, 3-nedoločljiv, 9-neznano);
4 PP – prvi dve črki priimka;
5 II – prvi dve črki imena.

Dodatno pojasnilo za vpis nadomestne EMŠO številke:
- 1 do 7 mesta DDMMLLL – dan, mesec in leto rojstva pacienta;
- 8 mesto – oznaka regije običajnega bivališča (oznake A, B, C, D, … L, T) iz šifranta Občina - regija
- 9 mesto – spol (1-M, 2-Ž, 3-nedoločljiv, 9-neznano);
-10 in 11 mesto – prvi dve črki priimka (velike črke);
-12 in 13 mesto – prvi dve črki imena (velike črke).

Primer: 0912950T2ANBO

Kontrola: DA
Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP
Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti, on-line sistem

16. ZDRAVSTVENA ŠTEVILKA (ZZZS ŠTEVILKA ZAVEZANCA)

Zaloga vrednosti: veljavna ZZZS številka zavarovane osebe

Format: CHAR (9) - vsebina podatka je numerična

Definicija: ZZZS številka zavarovane osebe je 9-mestna številka, ki jo je pacientu dodelil Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS).

Navodilo: V polje se vpiše 9-mestno številko, ki jo je pacientu dodelil Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS). Podatek se praviloma beleži iz on-line sistema za namen izvajanja zdravstvene storitve in obračuna zdravstvene storitve v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja ZZZS.

Če pacient te številke nima (npr. novorojenčki, pacienti brez zdravstvenega zavarovanja, tujci), se polje izpolni z ničlami. Pri obravnavah, kjer so storitve vezane na posameznika in ki imajo označen tip plačnika (Tip plačnika) 1, je polje obvezno.

Kontrola: DA
Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP
Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti, on-line sistem

17. SPOL

Zaloga vrednosti: Šifrant Spol
1 Moški
2 Ženski
3 Nedoločljiv
9 Neznano

Format: NUM (1)

Definicija: Spol je biološki spol pacienta.

Navodilo: Vpiše se oznaka spola po šifrantu. Nedoločljiv spol se lahko uporabi v obravnavi novorojencev. Podatek se praviloma beleži iz on-line sistema za namen izvajanja zdravstvene storitve in obračuna zdravstvene storitve v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja ZZZS.

Kontrola: DA
Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP
Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti, on-line sistem

18. DATUM ROJSTVA

Zaloga vrednosti: veljavni datum (LLLL-MM-DD)

Format: DATE

Definicija: Datum rojstva je datum, ko se je pacient rodil.

Navodilo: Vpiše se leto, mesec in dan rojstva. Podatek se praviloma beleži iz on-line sistema za namen izvajanja zdravstvene storitve in obračuna zdravstvene storitve v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja ZZZS.

Kontrola: DA
Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP
Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti, on-line sistem

19. DRŽAVA STALNEGA PREBIVALIŠČA

Zaloga vrednosti: Šifrant držav in drugih ozemelj (ISO 3166, 2025)

Format: CHAR (3)

Definicija: Država stalnega prebivališča je država, v kateri ima pacient stalno prebivališče. Stalno prebivališče je po definiciji iz Zakona o prijavi prebivališča (ZPPreb) "naselje, kjer se posameznik naseli z namenom, da v njem stalno prebiva, ker je to naselje središče njegovih življenjskih interesov, to pa se presoja na podlagi njegovih poklicnih, ekonomskih, socialnih in drugih vezi, ki kažejo, da med posameznikom in naseljem, kjer živi, dejansko obstajajo tesne in trajne povezave".

Navodilo: Vpiše se tromestna koda države stalnega prebivališča pacienta po šifrantu držav in drugih ozemelj. Šifrant ima tri mesta z vodilno ničlo. Če podatek o državi ni znan, se vpiše 999 – Nerazvrščeno. Koda države je obvezno levo poravnana.

Kontrola: DA
Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP
Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti, on-line sistem

20. OBČINA OBIČAJNEGA PREBIVALIŠČA

Zaloga vrednosti: Šifrant občine regije NIJZ (vir Šifrant občin Geodetske uprave RS)

Format: CHAR (3) – vsebina podatka je numerična

Definicija: Občina običajnega bivališča je občina, kjer ima pacient običajno prebivališče, ki v primeru Slovenije vključuje stalno ali začasno prebivališče.

Navodilo: Zapiše se občina običajnega bivališča pacienta po zadnjem veljavnem šifrantu občine regije NIJZ. Kadar ima pacient prijavljeno začasno prebivališče, se v polje Občina običajnega prebivališča vpiše pacientovo začasno prebivališče; kadar pa ima pacient prijavljeno zgolj stalno prebivališče, se polje Občina običajnega prebivališča vpiše pacientovo stalno prebivališče. Podatek se praviloma beleži iz on-Vprašanje za skupino SZBOline sistema za namen izvajanja zdravstvene storitve in obračuna zdravstvene storitve v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja ZZZS. Pri tujcih, ki imajo običajno prebivališče v Sloveniji se polje izpolni v skladu z navodili. Pri pacientih, ki nimajo prijavljenega običajnega bivališča v Sloveniji (tujci in slovenski državljani, ki žive v tujini), se polje izpolni z 000.
Če je država prebivališča Slovenija (705) in podatek o občini običajnega prebivališča (podatek 20) ni znan, se vpiše 999 – Neznana občina.

Opomba: Ta oznaka občine ni tista, ki sestavlja registrsko številko zavezanca za prispevek.

Kontrola: DA
Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP
Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti, on-line sistem

21. DRŽAVLJANSTVO

Zaloga vrednosti: Šifrant držav in drugih ozemelj (ISO 3166, 2025)

Format: CHAR (3)

Definicija: Državljanstvo pomeni stalno pravno razmerje določene osebe do države, ki posamezniku priznava poseben pravni status. Državljanstvo Republike Slovenije oseba pridobi po rodu; z rojstvom na območju Slovenije, če sta oče in mati neznana ali ni znano njuno državljanstvo ali pa sta brez državljanstva; z naturalizacijo, to je s sprejemom v državljanstvo na podlagi prošnje; po mednarodni pogodbi (vir: SURS).

Navodilo: Vpiše se tromestna koda države po šifrantu držav in drugih ozemelj. Osnovna šifra ima tri mesta. Za slovensko državljanstvo se izbere koda 705. Če podatek o državljanstvu ni znan, se vpiše 999.

Kontrola: DA
Obvezno: NE

Področje: SZBO_SKUP
Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

22. PODLAGA ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE

Zaloga vrednosti: Šifranta Podlaga zavarovanja (ZZZS, šifrant 25) in Možne kombinacije zavarovalnih podlag (ZZZS, šifrant 47) z dodatnimi kodami:
000000 plačnik ni ZZZS

Format: CHAR (6)

Definicija: Podlaga za zdravstveno zavarovanje je oblika medsebojnega razmerja med uporabnikom zdravstvenega varstva in zavezancem za plačilo njegovega zdravljenja i.e. zdravstvene obravnave.

Navodilo: Šifra podlage za zdravstveno zavarovanje se prepiše iz kartice zdravstvenega zavarovanja (šestmestna šifra). Vpiše se oblika medsebojnega razmerja med uporabnikom zdravstvenega varstva in zavezancem za plačilo njegovega zdravljenja. Prva tri mesta kode predstavljajo podlago nosilca zavarovanja, druga tri mesta pa podlago zavarovanja družinskega člana. Podatek se praviloma beleži iz on-line sistema za namen izvajanja zdravstvene storitve in obračuna zdravstvene storitve v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja ZZZS.

Za paciente, pri katerih plačnik ni ZZZS, se v polje vpiše 000000.

Kontrola: DA
Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP
Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti, on –line sistem

Podatki o stiku

Časovna opredelitev

23. DATUM STIKA

Zaloga vrednosti: Veljavni datum LLLL-MM-DD

Format: DATE

Definicija: Datum stika se vpiše pri vsakem stiku med pacientom in nosilcem stika.

Navodilo: Vsak stik se začne in konča isti dan, praviloma v obdobju enega ordinacijskega časa v eni vrsti zdravstvene dejavnosti. Datum stika mora vsebovati celotni datum (LLLL-MM-DD, na primer 2017-01-11).
Na primer: Zapiše se tisti datum, ko se je stik med pacientom in izvajalcem začel, ne glede na to, če se je sama obravnava zavlekla v naslednji dan. Vpiše se datum, ko je bil pacient obravnavan pri izbranem osebnem zdravniku.

Kontrola: DA
Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP
Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

24. URA PRIHODA

Zaloga vrednosti: Veljavna ura

Format: TIME (4)

Definicija: Ura prihoda je ura začetka stika.

Navodilo: Polja se izpolnijo s podatkom o uri in minutah prihoda k izvajalcu zdravstvene dejavnosti oz. pacientu v obliki UUMM.

Dodatno pojasnilo: V primeru poškodb in zastrupitev v okviru podpodročja SZBO_POZA_1 (urgentni primeri) pomeni ura prihoda točen čas, ko je bil pacient zabeležen v enoti za triažo in sprejet v urgentnem centru. Podatek se beleži samo v SZBO_POZA_1, kjer je izpolnjen naslednji pogoj:

TIP DOGODKA	VRSTA IN PODVRSTA ZDRAVSTVENE DEJAVNOSTI (VZD)	VSEBINA OBRAVNAVE	VRSTE ZDRAVSTVENIH STORITEV (VZS)	DIAGNOZA	OZNAKA PODPODROČJA
1	201XXX -253XXX[5], 438	2, 3	**/**	S00.0-T98.3	SZBO_POZA_1 - urgentni primeri (urgenca)

Kontrola: DA
Obvezno: POGOJNO

Področje: SZBO_POZA
Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

Podatki o nosilcu stika

25. PODATKI O NOSILCU STIKA (ZDR. DELAVCU/ZDR. SODELAVCU)

Zaloga vrednosti: RIZDDZ – številka zdravstvenega delavca/sodelavca

Format: NUM (7)

Definicija: Vpiše se šifra nosilca stika. Glej poglavje Definicije konceptov.

Navodilo: Zapiše se številka RIZDDZ nosilca stika.

5 Pri SZBO_POZA_1 - URGENCA so v pogoj zajete vse 6-mestne šifre (2. raven) VZD-jev pri VZD 201 do vključno VZD 253 ter VZD 438.

Dodatno pojasnilo: Glej definicijo Nosilca stika.
V primeru, da je pregled izvedlo več oseb, je to zdravnik, ki zaključi primer (t.j. postavi diagnozo, določi terapijo in nadaljnji postopek obravnave) oziroma se podpiše pod dokument (v komisiji-timu je to vodja).

Kontrola: DA, dodana kontrola Nosilec stika po vsebinskih področjih.
Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP
Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

Podatki o diagnozi in vrsti zdravstvenih storitev

26. DIAGNOZA (do 5)

Opomba: Nova verzija šifranta MKB.

Zaloga vrednosti: MKB-10-AM (verzija 12)

Format: CHAR (5)

Definicija: Glej poglavje Definicije konceptov.

Navodilo: Vpisujejo se zgolj tiste kode poškodb/zastrupitev, ki jih ob enem stiku ugotovi oz. obravnava nosilec stika. Ne vpisujejo se drugih prisotnih stanj, ki ob stiku niso bila obravnavana. Vpiše se lahko do 5 kod diagnoz. Diagnoze se vpisujejo brez pik. Ovrednotenje obravnavanih diagnoz po pomembnosti v okviru enega stika pri njihovem zapisu ni potrebno prav tako ni pomemben vrstni red zapisa obravnavanih diagnoz. V kolikor je pri podatku Diagnoza vpisana koda diagnoze z zvezdico, potem mora biti obvezno kot ena izmed petih diagnoz vpisana tudi koda diagnoze s križcem.

Dodatna pojasnila: Kadar je vzrok zunajbolnišnične obravnave poškodba, se za kodiranje diagnoze poškodbe uporabljajo kode MKB-10-AM (verzija 12): S00.0-T35.7, T66-T95.9, T98.0-T98.3, posamezne vsebinsko smiselne diagnoze Z40.0-Z54.9. Kadar je vzrok zunajbolnišnične obravnave zastrupitev, se za kodiranje diagnoze zastrupitve uporabljajo kode: T36.0-T65.9, T96, T97, posamezne vsebinsko smiselne diagnoze Z40.0-Z54.9.

Zabeleži se vsaj eden od petih podatkov. Po XSD shemi POZA je lahko diagnoza poškodbe in zastrupitve zabeležena na kateremkoli mestu med petimi diagnozami (od 1 do 5**). Med diagnozami se ne smejo beležiti zunanjih vzrokov poškodb ali zastrupitev.** Slednji se zabeležijo pri podatku 27 (Zunanji vzrok poškodbe ali zastrupitve). Med diagnozami se lahko zabeležijo tudi šifre U50-U73 (aktivnost v času dogodka), vedno pa mora biti zabeležena vsaj ena diagnoza poškodbe in zastrupitve.

V primeru obravnave **kasne posledice po poškodbi** se izpolni diagnoza posledice in vzroka posledice ter zunanji vzrok.

Vpiše se petmestna šifra diagnoze po MKB-10-AM, verzija 12. Če šifra diagnoze v šifrantu MKB-10-AM (verzija 12) ni podrobneje opredeljena in je trimestna/štirimestna, ostane četrto/peto mesto prazno.

Primer:
Pacient z impulzivnim, neusteznim vedenjem brez zadržkov zaradi možganske poškodbe, pridobljene v prometni nesreči z motornim kolesom pred 10 leti.

Kode: F07.8 Druge organske motnje osebnosti in vedenja zaradi možganske bolezni, poškodbe in disfunkcije
T90.5 Kasne posledice po intrakranialni poškodbi

Y85.0 Kasne posledice nezgod z motornim vozilom

V takem primeru je razlog obravnave bolezen.

Kontrola: DA
Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP
Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

27. ZUNANJI VZROK POŠKODBE ali ZASTRUPITVE (do 3)

Opomba: Nova verzija šifranta MKB in Standardov kodiranja.

Zaloga vrednosti: MKB-10-AM (verzija 12)

Format: CHAR (5)

Definicija: Zunanji vzrok opredeljuje dogodke in okoliščine kot vzrok za poškodbo, zastrupitev in druge škodljive posledice.

Navodilo: V primeru poškodbe/zastrupitve, vpisane pri podatku Diagnoza (S00.0-T98.3), je obvezno vpisati kodo zunanjega vzroka (Zunanji vzrok poškodbe ali zastrupitve), ki je opredeljena s štiri/pet-mestnimi šiframi iz MKB-10-AM (verzija 12), skladno s Standardi kodiranja – avstralska različica 12, slovenske dopolnitve. Diagnoze se vpisujejo brez pik.

Kadar je ena izmed diagnoz poškodba (podatek Diagnoza) S00.0 - T35.7, T66-T95.9, T98.0-T98.3 ali posamezne vsebinsko smiselne diagnoze Z40.0-Z54.9, je zunanji vzrok V00.0 – Y91.9 in Y95-Y98, vendar se šifre X40 - X49, X60 - X69, X85.00 - X90.09, Y10 - Y19 in Y90.0 - Y91.9 uporabljajo le izjemoma.

Kadar je ena izmed diagnoz kasna posledica (podatek Diagnoza) T90.0-T98.3, se običajno izpolni zunanji vzrok poškodbe z eno izmed šifer Y85.0-Y89.9.

Kadar je koda diagnoze zastrupitev (podatek Diagnoza) T36.0-T65.9, T96, T97 ali posamezne vsebinsko smiselne diagnoze Z40.0-Z54.9, so zunanji vzroki X40-X49, X60-X69, X85.00-X90.09, Y10-Y19, ostale šifre v okviru V00.0-Y91.9 in Y95-Y98 pa se uporabljajo le izjemoma. Med zunanjimi vzroki se lahko zabeležijo samo šifre zunanjih vzrokov. Šifri Neopredeljen ali Drug opredeljen zunanji vzrok se lahko zabeležita zgolj v izjemnih primerih.

Dodatno pojasnilo: Vpiše se petmestna šifra diagnoze po MKB-10-AM, verzija 12. Če šifra zunanjega vzroka v šifrantu MKB-10-AM (verzija 12) ni podrobneje opredeljena in je trimestna/štirimestna, ostane četrto/peto mesto prazno.

Za kodiranje zunanjega vzroka NE uporabljamo šifer iz MKB-10-AM (verzija 12) Y92 (kraj dogodka) in U50-U73 (aktivnost v času dogodka).

Možno je vpisati do 3 kode zunanjega vzroka.

Kontrola: DA
Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP
Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

28. KRONIČNA BOLEZEN, DIAGNOZA (do 5)

Opomba: Nova verzija šifranta MKB.

Zaloga vrednosti: MKB-10-AM (verzija 12)

Format: CHAR (5)
Definicija: Glej poglavje Definicije konceptov.

Navodilo: Nosilec stika glede na informacije, ki so mu na voljo, opredeli, ali je posamezno stanje, vpisano pri spremenljivki Diagnoza, kronično ali ne. Vpiše **se samo tista diagnoza kronične bolezni, zaradi katere je bil pacient obravnavan v okviru stika in je vpisana v polju Diagnoza (1 do 5).**
Diagnoze se vpisujejo brez pik.
V primeru, da je v podatku Diagnoza vpisana koda diagnoze, ki opredeljuje kronično bolezen je potrebno enako diagnozo vnesti tudi pri podatku Kronična bolezen, diagnoza.
Podatek Kronična bolezen, diagnoza se izpolni pri vsakem stiku, ko je bil pacient obravnavan zaradi kronične bolezni.

V primeru obravnave **kronične kasne posledice po poškodbi** se diagnoza kasne posledice (v spodnjem primeru F07.8) označi tudi kot Kronična bolezen, diagnoza.

Primer:
Pacient z impulzivnim, neusteznim vedenjem brez zadržkov zaradi možganske poškodbe, pridobljene v prometni nesreči z motornim kolesom pred 10 leti.

Kode: F07.8 Druge organske motnje osebnosti in vedenja zaradi možganske bolezni, poškodbe in disfunkcije
T90.5 Kasne posledice po intrakranialni poškodbi
Y85.0 Kasne posledice nezgod z motornim vozilom

Dodatno pojasnilo: Vpiše se petmestna šifra diagnoze po MKB-10-AM, verzija 12. Če šifra diagnoze v šifrantu MKB-10-AM (verzija 12) ni podrobneje opredeljena in je trimestna/štirimestna, ostane četrto/peto mesto prazno.

Kontrola: DA
Obvezno: NE

Področje: SZBO_SKUP
Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

29. VRSTE ZDRAVSTVENIH STORITEV (VZS) (do 5)

Zaloga vrednosti: Šifrant Vrste zdravstvenih storitev (VZS) - objavljen na spletni strani NIJZ

Format: CHAR (5)

Definicija: Glej Definicije konceptov.

Navodilo: Vpiše se šifra vrste zdravstvene storitve, opravljene v okviru stika. V okviru stika se vpisujejo samo tiste šifre vrst zdravstvenih storitev, ki so bile opravljene v času enega stika. Možno je vpisati do 5 storitev. Pri prvem kurativnem pregledu naj se zabeleži tudi VZS diagnostičnega in terapevskega postopka.

Dodatno pojasnilo: Laboratorijskih storitev ne spremljamo kot samostojnih stikov.

Kontrola: DA
Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP
Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

Podatki o listinah

30. IZDANE LISTINE (do 10)

Zaloga vrednosti: Šifrant Vrste listin - Vrste listin OZZ (ZZZS) z dodatnimi kodami NIJZ

1 Napotnica
2 Delovni nalog
3 Nalog za prevoz
4 Predlog zobnoprotetične rehabilitacije
5 Ortodontsko zdravljenje
6 Recept
7 Naročilnica za medicinske pripomočke (NAR-1)
8 Naročilnica za pripomočke za vid (NAR-2)
9 Mesečna zbirna naročilnica (NAR-3)
10 Delovni nalog za fizioterapijo
50 Napotni dokument za obravnavo v ZVC/CKZ
51 Potrdilo o upravičeni zadržanosti od dela
52 Predlog za zdravniško komisijo
53 Predlog za invalidsko komisijo
54 Razna potrdila/mnenja (za zavarovalnice, opravičila…)
55 Obvestilo (izvajalec patronažnega varstva) o ugotovljenem stanju
56 Obvestilo (izvajalec patronažnega varstva) s strani drugih deležnikov
57 Poročilo o obravnavi v ZVC/CKZ
58 Obvestilo osebnem/ga zdravniku/ka
90 Bela napotnica (ni listina OZZ)
99 Ni listine

Format: NUM (2)

Definicija: Izdane listine so dokumenti, ki jih ob zaključku stika izda nosilec stika.

Navodilo: Zabeleži se šifra iz zaloge vrednosti. Zabeleži se vsaj eden izmed 10 podatkov.
Šifrant Vrste listin je v osnovi šifrant ZZZS Vrste listin OZZ, ki so mu dodane NIJZ vrednosti od številke 50 do 58. Pri podatku Izdane listine niso mogoče naslednje vrednosti: 3, 4, 5, 9, (te niso možne iz šifranta ZZZS), 55, 56, 57.

Kontrola: DA
Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP
Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

31. PREJETE LISTINE

Zaloga vrednosti: šifrant Vrste listin - šifrant Vrste listin OZZ (ZZZS) z dodatnimi kodami NIJZ

1 Napotnica
2 Delovni nalog

3 Nalog za prevoz
4 Predlog zobnoprotetične rehabilitacije
5 Ortodontsko zdravljenje
6 Recept
7 Naročilnica za medicinske pripomočke (NAR-1)
8 Naročilnica za pripomočke za vid (NAR-2)
9 Mesečna zbirna naročilnica (NAR-3)
10 Delovni nalog za fizioterapijo
50 Napotni dokument za obravnavo v ZVC/CKZ
51 Potrdilo o upravičeni zadržanosti od dela
52 Predlog za zdravniško komisijo
53 Predlog za invalidsko komisijo
54 Razna potrdila/mnenja (za zavarovalnice, opravičila…)
55 Obvestilo (izvajalec patronažnega varstva) o ugotovljenem stanju
56 Obvestilo (izvajalec patronažnega varstva) s strani drugih deležnikov
57 Poročilo o obravnavi v ZVC/CKZ
58 Obvestilo osebnem/ga zdravniku/ka
90 Bela napotnica (ni listina OZZ)
99 Ni listine

Format: NUM (2)

Definicija: Prejete listine so dokumenti, ki jih nosilec stika lahko prejme pred oziroma ob začetku stika.

Navodilo: Zabeleži se šifra iz zaloge vrednosti.
Šifrant Vrste listin je v osnovi šifrant ZZZS Vrste listin OZZ, ki so mu na NIJZ bile dodane vrednosti od številke 50 do 58.

Pri podatku Izdane listine niso mogoče naslednje vrednosti: 3 - 10 (te šifre niso možne iz šifranta ZZZS) in 50 – 53, 56 in 57.

Kontrola: DA
Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP
Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

Poškodbe ali zastrupitve

Tabela 4. Poročanje podatkov

Nabor podatkov za poškodbe in zastrupitve	**Poročanje URGENTNIH PRIMEROV (URGENCA)***	**Poročanje PRIMAR***	**Poročanje SEKUNDAR***
Ura prihoda	✓		
Datum nastanka poškodbe ali zastrupitve	✓	✓	✓
Ura nastanka poškodbe ali zastrupitve	✓		
Napotitev iz ambulante nujne medicinske pomoči	✓		
Kraj dogodka (kjer se je poškodba ali zastrupitev zgodila)	✓		
Aktivnost v času nastanka poškodbe ali zastrupitve	✓		
Predmet ali snov, ki je povzročil/a nezgodo	✓		

Predmet ali snov, ki je povzročil/a poškodbo ali zastrupitev	✓		
Opis dogodka	✓		

*Glej tabelo sprožilcev: Tabela 1.

35. DATUM NASTANKA POŠKODBE ali ZASTRUPITVE

Zaloga vrednosti: Veljavni datum LLLL-MM-DD

Format: DATE

Definicija: Je datum, ko je prišlo do nastanka poškodbe ali zastrupitve v nezgodi ali zaradi nasilnega dejanja.

Navodilo: Vpiše se datum, ko je prišlo do nastanka poškodbe ali zastrupitve v nezgodi ali zaradi nasilnega dejanja (LLLL-MM-DD). Podatek se izpolni pri vsebinskem podpodročju SZBO_POZA1 (urgenca) in vsebinskem podpodročju SZBO_POZA2 (primar) ter vsebinskem podpodročju SZBO_POZA3 (specialistika).

Podatek je obvezen pri vsebinskem področju SZBO_POZA1 in SZBO_POZA3 za vse obravnave, kadar je podatek Razlog obravnave 2, 4 ali 5.

Kadar je pri vsebinskem področju SZBO_POZA2 pri podatku razlogu obravnave (podatek 12) zabeležena vrednost 2, 4 ali 5 in je pri podatku 29 VZS zabeležena vrednost 1001K ali 1037K (kontrolni pregled) ali 2332 (Posvet po telefonu, e-pošti in drugih IKT sredstvih) ali 2019 (Kratek pregled), datuma nastanka poškodbe ali zastrupitve ni potrebno zabeležiti. V primeru, da ustrezen VZS (podatek 29) ni zabeležen in je vrednost podatka Razlog obravnave (podatek 12) 2, 4 ali 5, je podatek datum nastanka poškodbe ali zastrupitve obvezen.

Kontrola: DA
Obvezno: POGOJNO

Področje: SZBO_POZA 1, SZBO_POZA 2, SZBO_POZA 3
Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

36. URA NASTANKA POŠKODBE ali ZASTRUPITVE

Zaloga vrednosti: veljavna ura

Format: TIME (4)

Definicija: Je ura, ob kateri se je zgodila nezgoda oziroma nasilno dejanje, ki je povzročilo poškodbo ali zastrupitev, zaradi katere je bil pacient sprejet na ambulantno obravnavo nujne medicinske pomoči.

Navodilo: Vpiše se ura nastanka poškodbe ali zastrupitve v obliki UUMM. Podatek se izpolni pri vsebinskem podpodročju POZA1 – urgenca. V primeru, da se pacient ne spomni točne ure poškodbe ali zastrupitve, naj se navede okviren čas, ko je do tega prišlo.

Kontrola: DA
Obvezno: DA

Področje: SZBO_POZA1
Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

37. ZDRAVLJENJE IN NAPOTITEV

Zaloga vrednosti: Šifrant Zdravljenje in napotitev
1 Pregledan in odpuščen domov brez zdravljenja
2 Odpuščen domov po zdravljenju
3 Zdravljen in napoten k splošnemu zdravniku na nadaljne zdravljenje
4 Zdravljen in napoten na nadaljne ambulantno specialistično zdravljenje
5 Zdravljen in sprejet v isti bolnišnici
6 Premeščen v drugo bolnišnico
7 Umrl pred prihodom na urgentni oddelek ali na urgentnem oddelku
98 Drugo
99 Neznano

Format: NUM (2)

Definicija: Pri napotitvi iz ambulante nujne medicinske pomoči se vpiše stanje napotitve po obravnavi v ambulanti nujne medicinske pomoči.

Navodilo: Vpiše se šifra iz šifranta Zdravljenje in napotitev. Podatek se izpolni pri vsebinskem podpodročju POZA1 – urgenca. Šifri Drugo ali Neznano se lahko zabeležita zgolj v izjemnih primerih.

Kontrola: DA
Obvezno: DA

Področje: SZBO_POZA1
Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

38. KRAJ DOGODKA POŠKODBE ALI ZASTRUPITVE

Zaloga vrednosti: Klasifikacija kraja dogodka

Format: CHAR(5)

Definicija: Kraj dogodka je opredeljen kot mesto, kjer se je nahajal pacient v času, ko se je pričel dogodek, ki je privedel do poškodbe ali zastrupitve.

Navodilo: Vpiše se petmestna šifra iz šifranta Klasifikacija kraja dogodka, DG SANCO, ki je povzeta po mednarodni klasifikaciji International Classification of External Causes of Injury (ICECI): version 1.2. Amsterdam: Consumer Safety Institute and WHO Collaborating Center for Injury Surveillance and Adelaide: National Injury Surveillance Unit, 2004 in EuroSafe-European Association for Injury Prevention and Safety Promotion: IDB-Full Data Set Dictionary, version 1.4 September 2016. Šifri Drug opredeljen ali Neopredeljen kraj dogodka se lahko zabeležita zgolj v izjemnih primerih.

Dodatno pojasnilo: Podatek se izpolni pri vsebinskem podpodročju POZA1 – urgenca.

Kontrola: DA
Obvezno: DA

Področje: SZBO_POZA1
Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

39. AKTIVNOST V ČASU NASTANKA POŠKODBE ali ZASTRUPITVE

Zaloga vrednosti: Klasifikacija aktivnosti v času nastanka poškodbe ali zastrupitve

Format: CHAR (4)

Definicija: Je opredeljena kot vrsta aktivnosti, ki jo je pacient opravljal v času nastanka poškodbe ali zastrupitve.

Navodilo: Vpiše se štirimestna šifra iz šifranta Klasifikacija aktivnosti v času nastanka poškodbe, DG SANCO, ki je povzeta po mednarodni klasifikaciji International Classification of External Causes of Injury (ICECI): version 1.2. Amsterdam: Consumer Safety Institute and WHO Collaborating Center for Injury Surveillance and Adelaide: National Injury Surveillance Unit, 2004 in EuroSafe-European Association for Injury Prevention and Safety Promotion: IDB-Full Data Set Dictionary, version 1.4 September 2016. Šifri Druga opredeljena ali Neopredeljena aktivnost se lahko zabeležita zgolj v izjemnih primerih.

Dodatno pojasnilo: Podatek se izpolni pri vsebinskem podpodročju POZA1 – urgenca.

Kontrola: DA
Obvezno: DA

Področje: SZBO_POZA1
Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

40. PREDMET/SNOV, KI JE POVZROČIL/A DOGODEK

Zaloga vrednosti: Klasifikacija predmetov/ snovi

Format: CHAR (7)

Definicija: Je snov, material ali predmet, ki je povzročil nastanek dogodka, ki je imel za posledico poškodbo ali zastrupitev.

Navodilo: Vpiše se sedemmestna šifra iz šifranta Klasifikacija predmetov/ snovi, DG SANCO, ki je povzeta po mednarodni klasifikaciji International Classification of External Causes of Injury (ICECI): version 1.2. Amsterdam: Consumer Safety Institute and WHO Collaborating Center for Injury Surveillance and Adelaide: National Injury Surveillance Unit, 2004 in EuroSafe-European Association for Injury Prevention and Safety Promotion: IDB-Full Data Set Dictionary, version 1.4 September 2016. Šifri Drug opredeljen ali Neopredeljen predmet se lahko zabeležita zgolj v izjemnih primerih.

Dodatno pojasnilo: podatek se izpolni pri vsebinskem podpodročju POZA1 – urgenca.

Kontrola: DA
Obvezno: DA

Področje: SZBO_POZA1
Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

41. PREDMET/SNOV, KI JE NEPOSREDNO POVZROČIL/A POŠKODBO ali ZASTRUPITEV

Zaloga vrednosti: Klasifikacija predmetov/ snovi

Format: CHAR (7)

Definicija: Je snov, material ali predmet, ki je neposredno povzročil poškodbo ali zastrupitev.

Navodilo: Vpiše se sedemmestna šifra iz šifranta Klasifikacija predmetov/ snovi, DG SANCO, ki je povzeta po mednarodni klasifikaciji International Classification of External Causes of Injury (ICECI): version 1.2. Amsterdam: Consumer Safety Institute and WHO Collaborating Center for Injury Surveillance and Adelaide: National Injury Surveillance Unit, 2004 in EuroSafe-European Association for Injury Prevention and Safety Promotion: IDB-Full Data Set Dictionary, version 1.4 September 2016.

Če je bilo udeleženih več predmetov/ snovi, se vpiše šifra tistega predmeta/ snovi, ki je povzročil/ a nastanek težje poškodbe ali zastrupitve. Šifri Drug opredeljen ali Neopredeljen predmet se lahko zabeležita zgolj v izjemnih primerih.

Dodatno pojasnilo: Podatek se izpolni pri vsebinskem podpodročju POZA1 – urgenca.

Kontrola: DA
Obvezno: DA

Področje: SZBO_POZA1
Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

42. OPIS DOGODKA, KI JE PRIVEDEL DO POŠKODBE ali ZASTRUPITVE

Zaloga vrednosti: besedilo z opisom dogodka

Format: CHAR (500)

Navodilo: Opis dogodka, ki je privedel do poškodbe ali zastrupitve, v kolikor opis dogodka obstaja.

Dodatno pojasnilo: Podatek se izpolni pri vsebinskem podpodročju SZBO_POZA1 – urgenca, v primeru, da opis dogodka obstaja.

Kontrola: NE
Obvezno: NE

Področje: SZBO_POZA1
Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

PRILOGA 1: SEZNAM ŠIFRANTOV

Šifranti so dostopni na spletni strani Spremljanje zunajbolnišničnih obravnav poškodb in zastrupitev na primarni in specialistični ravni (SZBO_POZA).

PRILOGA 2: INFORMATIVNA STRUKTURA ZAPISA PODATKOV ZA POROČANJE

	Podatek	**Format**	**XSD shema**	**POZA_1**	**POZA_2**	**POZA_3**
1	Id paketa	CHAR (12)	X	X	X	X
2	Id pop. Paketa	CHAR(12)	0	0	0	0
3	Datum zajema OD	DATE	X	X	X	X
4	Datum zajema DO	DATE	X	X	X	X
5	Število zapisov	NUM (5)	X	X	X	X
6	Tip dogodka	NUM (1)	X	X	X	X
7	Vsebinsko področje	CHAR (10)	X	X	X	X
8	Id obravnave SZBO	CHAR (40)	X	X	X	X
9	Oznaka izvajalca	CHAR (5)	X	X	X	X
10	Šifra lokacije	CHAR (3)	X	X	X	X
11	Vrsta in podvrsta zdravstvene dejavnosti (VZD)	CHAR (6)	X	X	X	X
12	Razlog obravnave (ZZZS)	NUM (2)	X	X	X	X
13	Vsebina obravnave (ZZZS)	NUM (2)	X	X	X	X
14	Tip plačnika	NUM (1)	X	X	X	X
15	Enotna matična številka občana (EMŠO)	CHAR (13)	X	X	X	X
16	Zdravstvena številka (ZZZS Številka zavezanca)	CHAR (9)	O	O	O	O
17	Spol	NUM (1)	X	X	X	X
18	Datum rojstva	DATE	X	X	X	X
19	Država stalnega prebivališča	CHAR (3)	N	N	N	N
20	Občina običajnega prebivališča	CHAR (3)	X	X	X	X
21	Državljanstvo	CHAR (3)	N	N	N	N
22	Podlaga za zdravstveno zavarovanje	CHAR (6)	X	X	X	X
23	Datum stika	DATE	X	X	X	X
24	Ura prihoda	TIME (4)	O	X		
25	Podatki o nosilcu stika (zdr.delavcu/zdr.sodelavcu)	NUM (7)	X	X	X	X
26	Diagnoza (do 5)	CHAR (5)	X	X	X	X
27	Zunanji vzrok poškodbe ali zastrupitve (do 3)	CHAR (5)	X	X	X	X
28	Kronična bolezen, diagnoza (do 5)	CHAR (5)	N	N	N	N
29	Vrste zdravstenih storitev (VZS) (do 5)	CHAR (5)	X	X	X	X
30	Izdane listine (do 10)	NUM (2)	X	X	X	X
31	Prejete listine	NUM (2)	X	X	X	X
35	Datum nastanka poškodbe ali zastrupitve	DATE	0	X	0	X

36	Ura nastanka poškodbe ali zastrupitve	TIME (4)	0	X		
37	Napotitev iz ambulante nujne medicinske pomoči	NUM (2)	0	X		
38	Kraj dogodka poškodbe ali zastrupitve	CHAR (5)	0	X		
39	Aktivnost v času nastanka poškodbe ali zastrupitve	CHAR (4)	0	X		
40	Predmet/snov, ki je povrzočil/aa dogodek	CHAR (7)	0	X		
41	Predmet/snov, ki je neposredno povzročil/a poškodbo ali zastrupitev	CHAR (7)	0	X		
42	Opis dogodka, ki je privedel do poškodbe ali zastrupitve	CHAR (500)	N	N		

Legenda:
X – podatek je obvezen
0 - podatek je pogojno obvezen
» « - podatek se ne poroča
N – ni obvezen, je pa zaželen

PRILOGA 3: PRIMERJAVA PODATKOV IN ŠIFRANTOV

	Podatek	**Podatek povzet po**	**Šifrant povzet po**
38	Kraj dogodka poškodbe ali zastrupitve	SBO, Kraj dogodka poškodbe ali zastrupitve	Šifrant iz Klasifikacije kraja dogodka
39	Aktivnost v času nastanka poškodbe ali zastrupitve	SBO, Aktivnost v času nastanka poškodbe ali zastrupitve	Šifrant iz Klasifikacije aktivnosti v času nastanka poškodbe / zastrupitve
40	Predmet / snov, ki je povzročil/a dogodek	SBO, Predmet/snov, ki je povzročil/a dogodek	Šifrant iz Klasifikacije predmetov in snovi
41	Predmet/snov, ki je neposredno povzročil/a poškodbo ali zatrupitev	SBO, Predmet/snov, ki je neposredno povzročil/a poškodbo ali zatrupitev	Šifrant iz Klasifikacije predmetov in snovi
42	Opis dogodka, ki je privedel do poškodbe ali zastrupitve		

PRILOGA 4: SZBO OPREDELITEV OBVEZNEGA VNOSA PODATKOV

Opredelitev je dostopna na NIJZ spletni strani Kakovost podatkov SZBO.

PRILOGA 5: SPECIFIKACIJE PREVERJANJA PODATKOV PREKO APLIKACIJE eSZBO

Kontrole so dostopne na NIJZ spletni strani Kakovost podatkov SZBO.

PRILOGA 6: POVEZANOST ŠIFRANTA VZD IN VSEBINSKIH PODROČIJ

Križni šifrant je dostopen na spletni strani SKUPNI DEL spremljanja zunajbolnišničnih obravnav (SZBO_SKUP)

Nacionalni inštitut za javno zdravje

Spremljanje zunajbolnišničnih obravnav poškodb in zastrupitev v splošni in specialisitčni zdravstveni dejavnosti – SZBO_POZA

Definicije in metodološka navodila za sprejem podatkov o zunajbolnišničnih obravnavah poškodb in zastrupitev v splošni in specialistični zdravstveni dejavnosti (SZBO_POZA), v.1.7

November 2026